Köröstarcsa Község Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

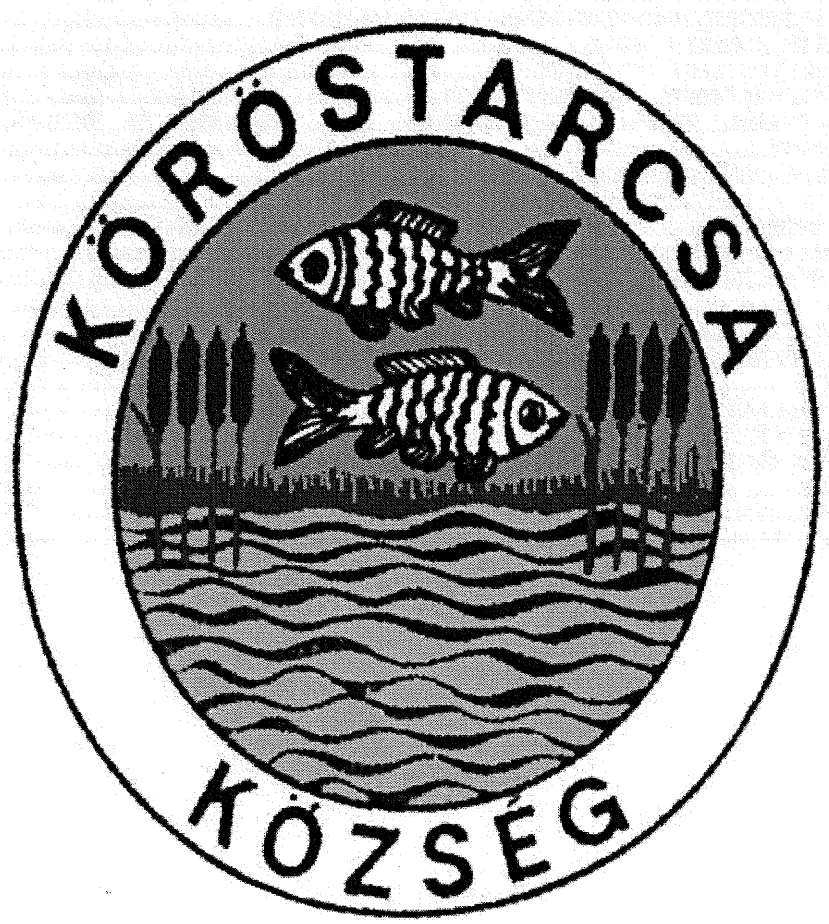

2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 7
Célok 8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 9
1. Jogszabályi háttér bemutatása 9
2. Stratégiai környezet bemutatása 10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 30
5. A nők helyzete, esélyegyenlőség 45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 64
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 65
1. A HEP IT részletei 65
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 65
A beavatkozások megvalósítói 65
Jövőképünk 66
Az intézkedési területek részletes kifejtése 66
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 80
3. Megvalósítás 83
A megvalósítás előkészítése 83
A megvalósítás folyamata 83
Monitoring és visszacsatolás 85
Nyilvánosság 85
Érvényesülés, módosítás 86
4. Elfogadás módja és dátuma 88

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Köröstarcsa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Köröstarcsa Békés megye középső részén fekszik a Kettős-Körös bal partján.
Az ősi magyar falu lakói évszázadokon át foglalkoztak halászattal, mezőgazdasággal, állattenyésztéssel.
A lakosok számára napjainkban a mezőgazdaság, könnyűipari üzem (varroda) és néhány vállalkozás (élelmiszeripari, építőipari, kereskedelmi) nyújt megélhetést, ill. a lakosság egy része eljár a környékbeli településekre dolgozni. A településen a kezdeményezések ellenére újabb munkahelyek nem létesültek, a lakosság az öt évvel ezelőtti állapothoz hasonlón a mezőgazdaságban, a településen működő vállalkozásoknál, illetve a környező településeken dolgozik.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	2 625	
2014	2 557	97%
2015	2 500	98%
2016	2 434	97%
2017	2 521	0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mint azt a táblázat is mutatja, a községre jellemző a lakónépesség folyamatosan csökken, az előző évekhez hasonlóan egyre kevesebb a település lakossága. Ezeknek az adatoknak továbbra is a feltételezhető oka, hogy a halálozások száma magasabb, mint az élve születéseké, illetve az elvándorlás is magasabb számot mutat, mint az ideköltözésé.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	1 306	1 269	2 575	50,72%	49,28%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			66	%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	173	168	341	6,72%	6,52%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	43	49	92	1,67%	1,90%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	717	770	1 487	27,84%	29,90%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	88	84	172	3,42%	3,26%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	285	198	483	11,07%	7,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

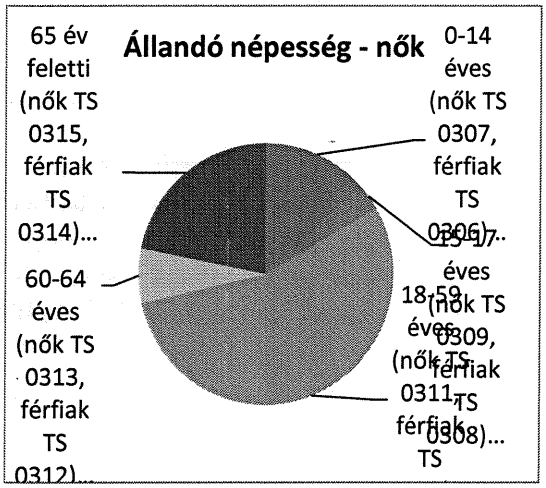

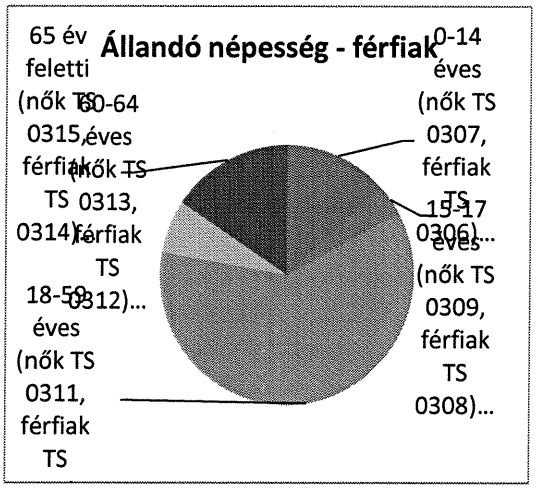

A 2575 fős településen, az állandó népesség életkori megoszlását a fenti táblázat mutatja. A település lakosságának legnagyobb része az aktív korú nők és férfiak. Ezen belül továbbra is a férfiak vannak többségben. A 65 év feletti férfiak száma, előző öt éves ciklushoz képest 6,5 %-ról 15 %-ra, míg a nők száma, 10 %-ról, 22%-ra emelkedett. Ezek a statisztikai adatok megmutatják, hogy a 65 év feletti nők és férfiak száma megkétszereződött. Továbbra is megerősíti a mutatószám azt a tényt, hogy a 65 év feletti férfiak halálozása magasabb, vagyis a nyugdíjas korú nők vannak többségben. Ezt a mutatószámot igazolja a szociális alapszolgáltatást igénybevevők száma is, ahol szintén többségben vannak a női ellátottak. Viszont a 15-59 éves korosztályban a férfiak vannak többségben.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	465	387	120,16%
2014	466	385	121,04%
2015	482	366	131,69%
2016	483	341	141,64%
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index folyamatosan növekszik községünkben. Ez a számadat azt mutatja meg, hogy a község lakossága elöregedőben van. Nő az idős lakosság aránya, ami abból adódik, hogy kevesebb gyermek születik, sok fiatal a megélhetés miatt más településre költözik munka reményében így a községben az idősek száma a lakosság számának arányában nő. A következő táblázat az elmúlt 10 évet mutatja be. Mint öregedési index százalékos arányát.

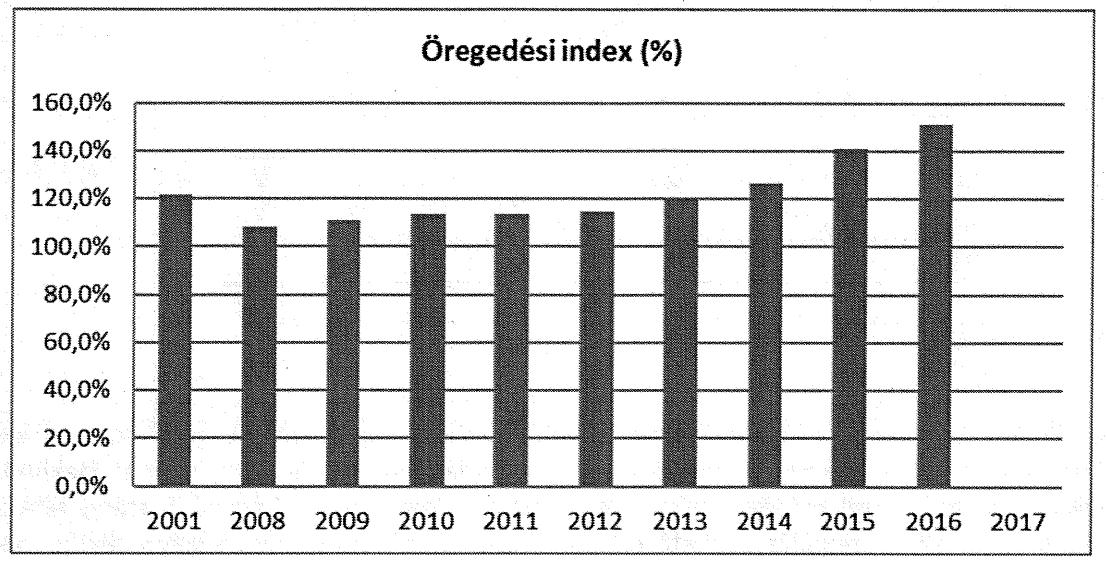

A legnagyobb mértékű elvándorlás 2008-ban volt jellemző. Az elmúlt 5 évben szintén többen költöznek el a településről, mint ahányan ide költöznek. Megfigyelhető mind a két irányba a lakosságszám mozgása, de jellemzően negatív számot mutat az oda és az elvándorlás. A településen született fiatalok, még mindig nagyobb számban találják meg megélhetésük forrását más településeken.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	36	59	-23	-8,5
2014	46	89	-43	-16,14
2015	43	64	-21	-7,95
2016	45	92	-47	-18,25
2017				

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A következő táblázat az elmúlt 10 évet összességében mutatja meg. Így jobban megfigyelhető a belföldi vándorlás egyenlege.

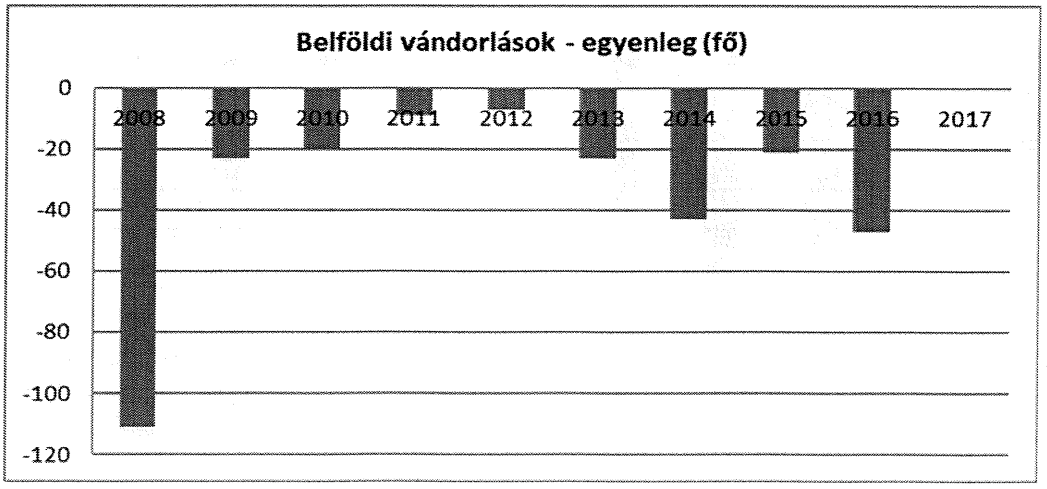

5. számú táblázat Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	22	22	0
2014	28	29	-1
2015	20	30	-10
2016	21	40	-19
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések száma és a halálozások száma évek óta növekvő negatív számot eredményez, az elmúlt 5 éves ciklusban is ez volt a jellemző. A községből az elvándorlás még mindig több, mint az ideköltözés. A fiatalok sokszor máshol keresik boldogulásukat a munkahelyek hiánya miatt.(4.számú, 5. számú táblázat)
A nagyrészt közművesített település elérhetővé teszi az itt élők számára az egészségügyi ellátást, védőnői szolgálatot, bölcsődei, óvodai, iskolai ellátást. A falu alapszolgáltatási központja biztosítja az idősek nappali ellátását, családsegítő-, gyermekjóléti szolgálatot, házi segítségnyújtást és szociális étkeztetést. A Humánszolgáltató Központ szintén házi segítségnyújtást és étkeztetést biztosít az arra rászoruló emberek számára. A művelődési ház és könyvtár színvonalas kulturális, szórakozási lehetőséget nyújt. A lakosság szolgálatában áll gyógyszertár, több élelmiszer, iparcikk üzlet.
A liget, játszóterek, sportpálya, a Kettős-Körös szintén hozzájárul az itt élő emberek kellemes szabadidő eltöltéséhez.
A községet a 47-es főút kapcsolja be az ország vérkeringésébe. A Békési Járáshoz tartozik.
A kedvező természeti adottságok jó lehetőséget teremtenek az aktív pihenésre, de a mezőgazdasági tevékenység a lakosok megélhetéséhez, jövedelmeik kiegészítéséhez is hozzájárulnak.
Az elmúlt évtizedek fejlődését bizonyítja, hogy a földgázvezeték a település egészét behálózza.
A lakások 98%-a jut egészséges ivóvízhez. Bár több helyről kikötésre került a víz, a közkifolyókból mindenki számára elérhető az egészséges ivóvíz. Az 1997-es telefonhálózat bővítése során minden igénylő telefonvonalhoz jutott. A község egész területén megoldott a szennyvízelvezetés.
Sajnos az utóbbi évek gazdasági válsága nálunk is éreztette hatását.
Továbbra is súlyos probléma a munkanélküliség, a lakosság egy részének elszegényedése.
Ezen igyekszik segíteni az önkormányzat közmunka programjaival, ami sokat jelent a munkanélküli emberek számára. De ez a település szempontjából is értékes, hiszen egyre rendezettebb, virágosabb a falu a közmunkások, lakosok keze nyomán. A következő táblázat az elmúlt 10 évet mutatja meg, ebből is látható

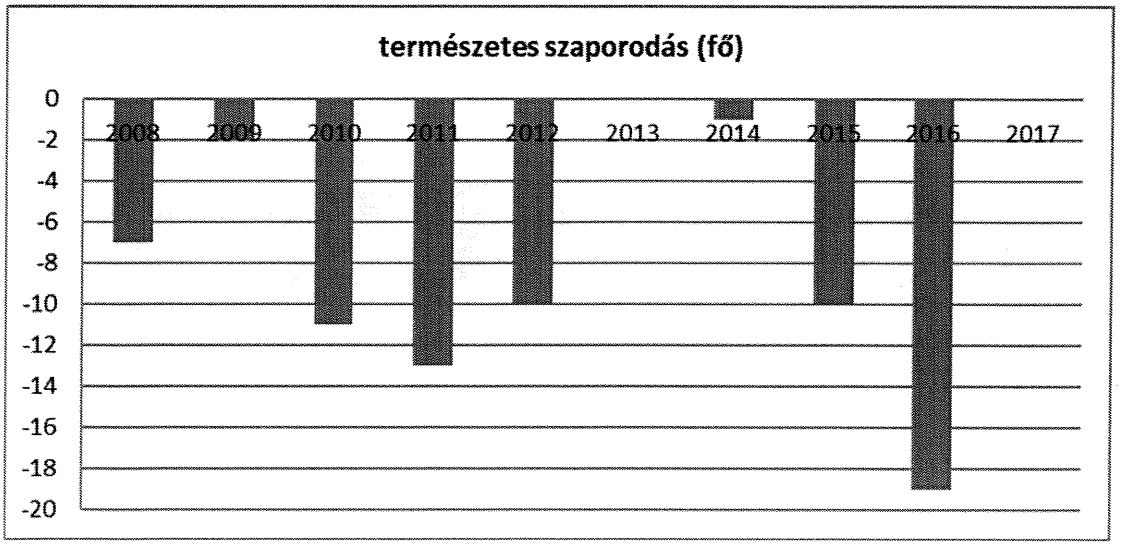

Egyre több településünkön a civil szerveződés is. Ezek a csoportok sok ember számára biztosítanak közösségi életet, felvállalják kulturális, sportolási, szórakozási lehetőségek megszervezését tagjaik számára és időnként a nagyközönség számára is.
Évek óta sikeresen, aktívan működik a Roma Nemzetiségi Önkormányzat is.
A problémák (gazdasági válság, munkanélküliség) ellenére a település fejlődik, igyekszik megőrizni sajátos arculatát, ehhez hozzájárulnak az évente rendszeresen megrendezésre kerülő hagyományőrző ünnepségek is: Falunap, Szilvanapok. Mindkét rendezvény fontos kulturális esemény, ahol a helyi amatőr csoportok, tehetséges gyerekek, fiatalok, a már nem olyan fiatal asszonykórus is bemutatkozhat.
A község nemcsak ezen alkalmakkor, hanem egész évben érdekes látnivalókat kínál az ide látogatóknak, és a településen élőknek egyaránt.

Értékeink, küldetésünk

Az elmúlt években, a községben sok minden történt az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.
Valamennyi közintézmény felújításra, akadálymentesítésre került.
Az önkormányzat igyekszik minél több munkanélküli lakost bevonni a közfoglalkoztatásba, ennek érdekében folyamatosan együttműködik a Munkaügyi Központtal.
Az önkormányzat biztosítja a jogszabályokban meghatározott segélyek, rendszeres pénzbeli, dologi támogatások nyújtását. Az ezekhez való hozzájutás minden rászoruló személy/család számára biztosított.
Az idősek, fogyatékkal élők, mozgáskorlátozottak számára biztosított a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás, együttműködési megállapodás alapján a közösségi ellátás. Az Alapszolgáltatási Központ is felújításra, akadálymentesítésre került. Itt működik az Idősek klubja, ahol minden feltétel adott az idős, fogyatékkal élő lakosok korszerű ellátására. Két klubszoba, étkező, tálaló konyha, szépen felújított mosdó a mozgáskorlátozottak számára is jól használható. A siketek esélyegyenlőségét elősegítő indukciós hurok is beépítésre került. Működik az intézményben szociális mosoda és fürdő, amit az arra rászoruló személyek és az intézmény ellátottjai, kliensei vehetnek igénybe
Az oktatási intézmények kiemelt figyelmet szentelnek a hátrányos helyzetű gyerekek, fiatalok felzárkóztatására, foglalkoztatására.
A gyermekjóléti, családsegítő szolgálat jelzőrendszert működtet, ennek segítségével szinte teljes körűen ellátásba kerülnek a legelesettebb, legrászorultabb személyek/családok is.
Kábeltelevízió, szóróanyagok, helyi újság segítségével minden lakoshoz eljutnak az információk ellátási lehetőségekről, a segítség igénylésének módjáról.
A művelődési házban, könyvtárban lehetőség van ingyenes internet használatra, amihez bárki akadálytalanul hozzáférhet.2015-ben újból pályázott az Önkormányzat egy 9 személyes kisbusz beszerzésére, amit az Alapszolgáltatási Központ gondozottjainak szállítására, valamint a „régi" kisbuszt a lakosság, civil szervezetek, sportkör tagjainak szállítására tud felhasználni a település és ezzel nagyban elősegíti az esélyegyenlőségét.
A faluban működő civil szerveződések, klubok, egyesületek, egyházi szervezetek, kisebb-nagyobb közösségek igyekeznek felkarolni a magányos, egyedül élő, hátrányokkal rendelkező embereket.
A lakosok is odafigyelnek egymásra, ismerőseikre, szomszédjaikra, szükség esetén segítséget nyújtanak részükre, ill. nem ritkán lakossági bejelentésekkel felhívják az illetékesek figyelmét a valamiben hiányt szenvedő, elhagyatott, segítségre szoruló emberekre. Az Önkormányzatunk biztosítja a jogi segítségnyújtást, illetve az intézményi ellátottak részére az ellátott jogi képviselőt. A jogi segítségnyújtás lehetősége és az ellátott jogi képviselő elérhetősége minden intézményben kifüggesztésre került.
Küldetésünk, hogy településünkön minden ember számára biztosított legyen az egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, lakhatás, oktatás és képzés, terén, az áruk forgalma és a szolgáltatások igénybevétele esetén. A települési önkormányzat által fenntartott vagy támogatott intézményekben és az általa ellenőrzött szolgáltatások körében
Fontosnak tartja az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Köröstarcsa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:
az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
Célunk, hogy minden állampolgár részére biztosítva legyen az egyenlő bánásmód. Nemcsak a törvényi előírásoknak megfelelően, hanem egy társadalmi összefogás által létrejött esélyegyenlőség a célunk. Községünkre jellemző a diszkrimináció és szegregáció mentesség. A sikeres élet, a hátrányok kompenzálásával biztosítható. Összetartó és szolidáris társadalom létrehozása, lenne kívánatos ahol hátrányos megkülönböztetés nélkül, egyenlő esélyekkel való hozzáférés biztosítása a cél.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.
Községünk helyzetelemzése során fényt szerettünk volna deríteni a községre jellemző esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód szempontjából fontos kérdésekre. Felmérni kívántuk a HEP elkészítéséhez elengedhetetlen adatokat. És ezen adatok elemzésével feltárni a meglévő hiányosságokat

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi programról az Ebktv 63/A §-a rendelkezett. Az önkormányzat által elkészített helyi esélyegyenlőségi program megfelel a jogszabályban előírtaknak. Ez a program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, esélyegyenlőséget elősegítő célokat határoz meg. Figyelmet fordít a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. Az önkormányzat esélyegyenlőségi programja tartalmazza különösen a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósulásuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemét.

Köröstarcsa Község helyi rendeletei közül az alábbiak célozzák az esélyegyenlőségi célcsoportokat

3/ 2015 (II.27.) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testület 3/2015. (II.27.) a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló önkormányzati rendelete

4/1995.(III.30.) Az önkormányzati lakások lakbéréről, a lakbértámogatásról
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 4/1995.(III.30.) önkormányzati rendelete az önkormányzati lakások lakbéréről, a lakbértámogatásról és a helyiségek bérletéről

8/1998.(IV.15.) A gyermekvédelem helyi szabályozásáról
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/1998.(IV.15.) Önkormányzati rendelet a gyermekvédelem helyi szabályozásáról

15/1999.(XI.01.) A közművelődésről
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 15/1999.(XI.01.) önkormányzati rendelete a közművelődésről

12/2002.(VI.07.) Köröstarcsa Község háziorvosi körzetről
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2002/VI.07./számú önkormányzati rendelete Köröstarcsa község háziorvosi körzeteiről

1/2008.(II.01.) A lakásépítés és vásárlás helyi támogatásáról
Köröstarcsa Község Önkormányzata Képviselő-testülete 1/2008(II.01.) önkormányzati rendelete a lakásépítés és vásárlás helyi támogatásáról

Helyzetelemzése tartalmazza a település általános jellemzőit, a foglalkoztatás arányát, a munkanélküliek számát illetve összetételét a településen.
Statisztikai kimutatás bemutatja az önkormányzat által nyújtott pénzbeli ellátások számát. Bemutatásra kerül az Alapszolgáltatási Központ feladatellátás. Felmérés készült a helyi egészségügyi ellátásról, a lakhatásról, az oktatásról, illetve óvodai és iskolai nevelésről A helyi esélyegyenlőségi program általános célokat, konkrét intézkedéseket, minden célcsoportot érintő intézkedési tervet határozott meg. Mindezek lezárásaként a helyi esélyegyenlőségi program tartalmaz egy ajánlást a helyi munkáltatók részére, amely külön kiemeli az egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a méltányos és rugalmas elbánást, emberi erőforrás fejlesztését, munkahelyi továbbképzést, átképzést, tanulási, a munkafeltételek, munkakörülmények kialakítását, egészségvédelmet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az **Önkormányzat gazdasági programjában** foglalt stratégiai célkitűzése harmonizál az esélyegyenlőségi célokkal.
Szerepel a célkitűzések között a település népességmegtartó képességének, a fenntartható fejlődés biztosítása.

1. Ennek érdekében törekedni kell a munkahely teremtés lehetőségeinek fenntartására, lehetőség szerinti támogatására, munkahelyek bővítésére.
2. A település infrastruktúrájának fejlesztésére.
3. A fiatalok letelepedésének, otthonteremtésének támogatására
4. A községből származó, fiatal, diplomás szakemberek helyben munkához jutásának, pályakezdésének elősegítésére
5. A közmunka lehetőségeinek biztosításával csökkenteni kell a munkanélküliséget.
6. Segítséget kell nyújtani a vállalkozni vágyóknak. Kiemelten kell kezelni a falusi turizmus fejlesztését.
7. Bővíteni kell a fiatalok művelődési, sportolási és szórakozási lehetőségeit.
8. Magasabb színvonalra kell emelni az időskorúak családi-, házi- gondozását. Meg kell teremteni egy Idősek Otthona építésének lehetőségeit.
9. Kiemelt feladatként kell kezelni az infrastruktúra fejlesztését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Köröstarcsa Község Önkormányzatának és a Békési Kistérségi Társulás kapcsolata:

Tagja az átalakított Békési Kistérségi Társulásnak.
A Mezőberény Várossal kötött megállapodás keretében működik a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásunk.
A társulás keretében jelzőkészülékeket helyeztek ki a legrászorultabb embereknél, mely készülékek mezőberényi központba vannak csatlakoztatva, de az ügyeleti ellátást az Alapszolgáltatási Központ gondozói látják el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet 1 számú melléklete tartalmazza.

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat :

- a lakónépesség számát, annak változását, összetételét,
- a munkanélküliségi rátát, nemek szerinti megoszlását, segélyben részesülők számát összetételét, tartós munkanélküliek számát stb.
- Az általános iskolai tanulók adatait, az óvodába járó gyermekek számát összetételét, a HH, és HHH, SNI gyermekekre vonatkozó adatokat
- a művelődésre, közművelődésre vonatkozó információkat
- egészségügyi és szociális intézményekre vonatkozó adatokat,
- különböző szociális ellátásra, nyugdíjban részesülők számát
- megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó adatokat tartalmazza.

Kutatásaink nagy részét a Teir rendszer segítségével valósítottuk meg, ahol a KSH adatbázisából több, a HEP szempontjából fontos adatokat ismerhettünk meg. Kutatásunkat nem csak ebből a forrásból végeztük, hanem, intézmények, szervezetek és az önkormányzat közvetlen megkeresésével is.

Nehézséget okozott a község jövedelmi helyzetének felmérése. Erre a különböző ellátásokból, munkanélküliek számából, lakáskörülményekből tudtunk következtetéseket levonni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nemcsak szociológiai fogalom, hanem a hétköznapi élet jelensége.
Azt jelenti, hogy valaki/valakik tartósan a létminimum alatt élnek és esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kikerüljenek.
A jelenség összetett, társadalmi, gazdasági hátrányok, képzettségbeli, foglalkoztatásbeli deficitek vezetnek súlyos megélhetési zavarokhoz.
A mélyszegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően munkahelyek megszűnésére, munkanélküliségre, munkaerő-piaci esélyek beszűkülésére vezethetőek vissza. Ehhez hozzájárulnak az oktatási, képzési hiányosságok, a kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetek, a megfelelő ellátásokhoz történő hozzáférés elmaradása.
Hatása az alapvető létfeltételekben, lakhatási, táplálkozási, tisztálkodási körülményekben, az érintettek egészségügyi, mentális állapotában is megmutatkozik.
Meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, a falusi, külvárosi, gyakran szegregált lakókörnyezet.
Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi, társadalomból való kirekesztésüket eredményezi.
A társadalmi leszakadás meghatározóan az elszegényedésből fakad, és egyre súlyosabb társadalmi probléma.
A szegénységi kockázat különösen sújtja a gyerekeket, a hátrányos helyzetű térségekben élőket.
A romák többsége sajnos mélyszegénységben él, a fogalom azonban semmiképp nem azonosítható a cigánysággal, és nem is egyenlő a „cigánykérdéssel".
Nem minden mélyszegénységben élő roma, és nem minden roma él mélyszegénységben, az viszont kijelenthető, hogy a cigányság sokkal inkább terhelt ezzel a problémával, mint a nem roma népesség.
Ezzel összefüggésben fontos vizsgálni a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését, azt, hogy nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt ér-e bárkit kedvezőtlen elbírálás, bánásmód.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosság jövedelmi vagyoni helyzetének meghatározása nehéz feladat. Értékelhető adatokat adhatnak erre vonatkozóan az átlagnyugdíj nagysága, a bruttó átlagbérre vonatkozó adatok.
Vagyoni helyzetre utalhat a lakásállomány, a lakások komfortfokozata, gépjárműadó fizetésére kötelezettek száma.
Fontos mutatók a közüzemi díjtartozásokra, önkormányzati tartozásokra, eladósodottságra vonatkozó adatok. Ill. az is a lakosság milyen arányban részesül az egyes önkormányzati ellátásokból.
Lakásfenntartási támogatásban részesülők száma szinte a duplájára emelkedett az utóbbi évben, de ez annak is köszönhető, hogy jelentősen megemelkedett a jogosultsági jövedelem határ. A támogatásban részesülőknek az utalt támogatás jelentősen megkönnyítette a közüzemi díjak fizetését, valamint jó tapasztalatokat mutatnak az előre fizetős, kártyás villanyórák is. Könnyebb a családoknak beosztani egy konkrét összeget, mint utólag kifizetni a számlát. Községünkben egyre több ilyen kártyás óra felszerelésére van igény, bár ezt csak azok vehetik igénybe, akik tartozással rendelkeznek, és védett fogyasztók. Ez is azt mutatja, hogy a lakosok számára egyre nehezebb a magas közüzemi számlák kiegyenlítése. Ez is azt mutatja, hogy az embereknek egyre nehezebb az anyagi helyzete, egyre nehezebben tudják számláikat kiegyenlíteni

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatokból, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az Önkormányzat külön törvényben meghatározott módon (Flt. 8. §) feladatainak ellátása során

2 közfoglalkoztatást szervez,

3 figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,

4 döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,

5 a Mötv. 15. §-a szerint biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	899	951	1 850	85	9,5%	80	8,4%	165	8,9%
2014	871	943	1 814	65	7,5%	62	6,6%	127	7,0%
2015	868	925	1 793	65	7,4%	57	6,2%	122	6,8%
2016	848	903	1 751	50	5,8%	57	6,3%	107	6,1%
2017									

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

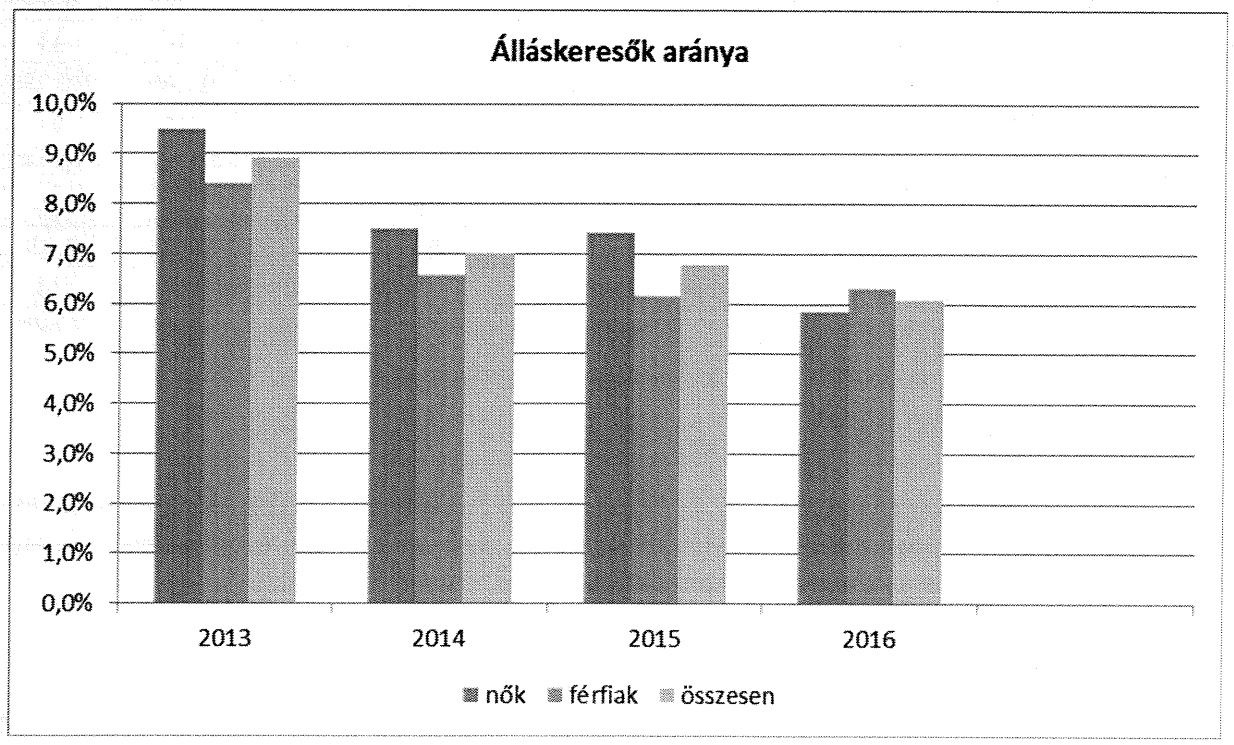

Jellemzően még mindig magasabb a településen a munkanélküli, álláskereső nők aránya. Mint azt a táblázat is mutatja az elmúlt 5 évben csökkent a nyilvántartott álláskereső nők száma, és ugyanez a csökkenés figyelhető meg a férfiak körében is. Ebből következik, hogy összességében is csökkent az álláskeresők száma, de csökkent a 15-64 év közötti lakónépesség száma is. A munkaerő-piaci lehetőségek erősen beszűkültek községünkben és még a környékünkön is. Nincs olyan üzem, gyár, amely nagyobb létszámú munkaerőt foglalkoztatna.

Helyben csak az önkormányzati intézmények, a Köröstarcsai Agrár Zrt. az általános iskola, varroda és a helyi üzletek foglalkoztatnak nagyobb létszámú munkaerőt, emellett csak néhány fős vállalkozások vannak jelen, melyek nem képeznek munkaerő-piaci szempontból jelentős bázist.
A faluban az önkormányzat, a Körös-Berettyói Vízgazdálkodási Társulat és a Körösi Vízgazdálkodási Társulat közmunka programja jelent még munkalehetőséget az év egy részében.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**fő**	**134**	**206**	**199**	**164**	**133**	**168**	**128**	**123**	**108**	**76**
20 éves és fiatalabb	fő	5	4	6	2	2	4	4	7	5	4
	%	3,7%	1,9%	3,0%	1,2%	1,5%	2,4%	3,1%	5,7%	4,6%	5,3%
21-25 év	fő	21	30	32	31	20	28	27	21	19	12
	%	15,7%	14,6%	16,1%	18,9%	15,0%	16,7%	21,1%	17,1%	17,6%	15,8%
26-30 év	fő	22	33	30	17	17	16	13	13	14	12
	%	16,4%	16,0%	15,1%	10,4%	12,8%	9,5%	10,2%	10,6%	13,0%	15,8%
31-35 év	fő	25	37	24	24	13	16	9	12	8	6
	%	18,7%	18,0%	12,1%	14,6%	9,8%	9,5%	7,0%	9,8%	7,4%	7,9%
36-40 év	fő	14	28	24	22	15	22	15	13	10	7
	%	10,4%	13,6%	12,1%	13,4%	11,3%	13,1%	11,7%	10,6%	9,3%	9,2%
41-45 év	fő	16	29	20	30	23	20	13	13	9	5
	%	11,9%	14,1%	10,1%	18,3%	17,3%	11,9%	10,2%	10,6%	8,3%	6,6%
46-50 év	fő	14	23	21	17	18	23	11	14	11	
	%	10,4%	11,2%	10,6%	10,4%	13,5%	13,7%	8,6%	11,4%	10,2%	10,5%
51-55 év	fő	11	17	33	14	18	22	16	11	11	8
	%	8,2%	8,3%	16,6%	8,5%	13,5%	13,1%	12,5%	8,9%	10,2%	10,5%
56-60 év	fő	5	3	7	7	6	14	14	12	10	5
	%	3,7%	1,5%	3,5%	4,3%	4,5%	8,3%	10,9%	9,8%	9,3%	6,6%
61 év felett	fő	1	2	2	0	1	3	6	7	11	9
	%	0,7%	1,0%	1,0%	0,0%	0,8%	1,8%	4,7%	5,7%	10,2%	11,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megfigyelhető az elmúlt két ciklusban, hogy az álláskeresők száma jelentősen csökkent az előző évekhez képest. Valószínűsíthető, hogy többen el tudtak helyezkedni, valamint csökkent az aktív korú személyek száma, továbbá nyugellátásra jogosultak az addig aktív korúak is.

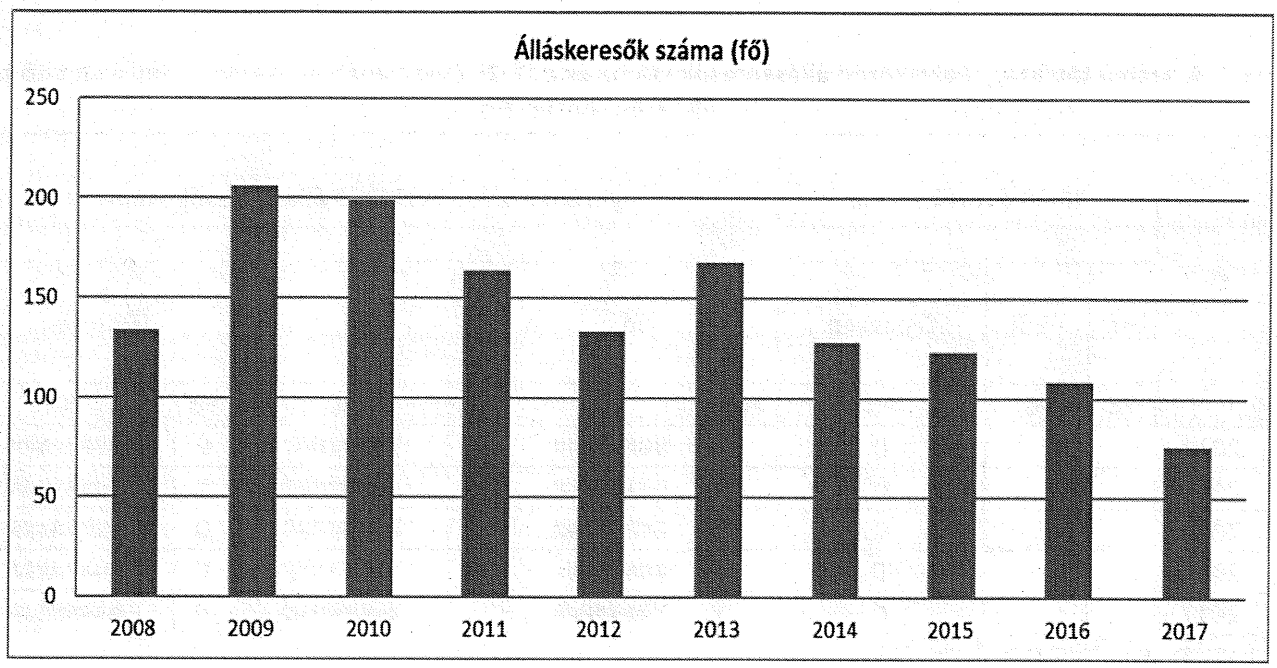

Az Ebktv. 21.§ - 23.§ rögzítik, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy a közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz vagy a munkához jutás, vagy a felvételi eljárás közben, esetleg más módon.
Nem sért azonban jogszabályt a pozitív diszkrimináció, amikor az eltérő bánásmód célja épp valamely hátrányos helyzetű csoport előnyben részesítése helyzetének javítása érdekében.

A helyi önkormányzat pozitív diszkriminációt alkalmazva igyekszik a hátrányos helyzetben lévő családokon segíteni a szülők közmunkához juttatásával.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	85	80	165			0	0,0%	0,0%	0,0%
2014	65	62	127			0	0,0%	0,0%	0,0%
2015	65	57	122			0	0,0%	0,0%	0,0%
2016	50	57	107			0	0,0%	0,0%	0,0%
2017	46	45	91			0	0,0%	0,0%	0,0%

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013			0		########		########	0	########
2014			0		########		########	0	########
2015			0		########		########	0	########
2016			0		########		########	0	########
2017			0		########		########	0	########

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Sajnos a 3.2.3. és a 3.2.4. számú adattáblát nem sikerült kitölteni, erre vonatkozó adatok nem álltak a rendelkezésünkre, így a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliekről és a pályakezdő munkanélküliekről nincsenek számszerű adataink.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	79,6%	88,4%	20,4%	11,6%
2011	91,2%	96,0%	8,8%	4,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

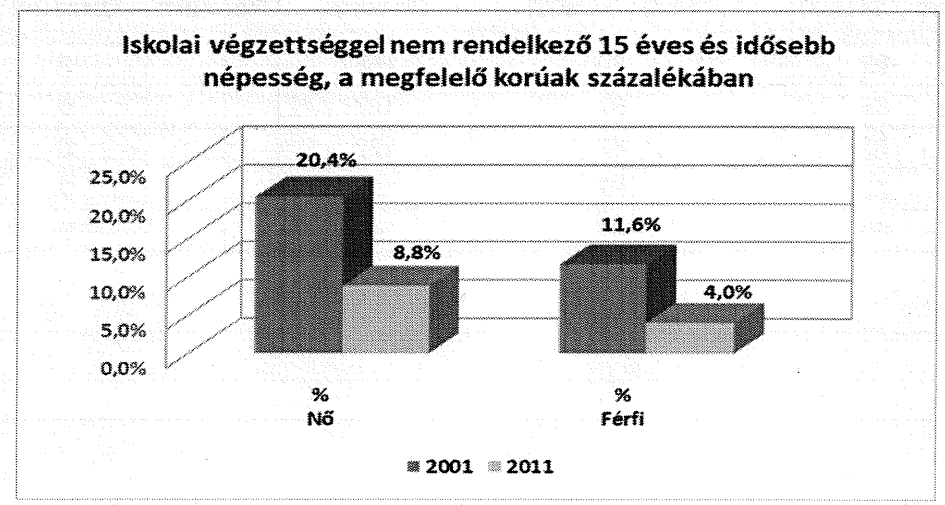

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az iskolai végzettséggel nem rendelkezők számáról újabb adatok nem állnak rendelkezésre.
(3.2.5. számú táblázat- alacsonyan iskolázott népesség)

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	*nyilvántartott álláskeresők száma összesen*	*A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint*					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		*8 általános*		*8 általánosnál magasabb iskolai végzettség*	
	Fő	*fő*	*%*	*fő*	*%*	*fő*	*%*
2008	*134*	*4*	*3,0%*	*48*	*35,8%*	*82*	*61,2%*
2009	*206*	*5*	*2,4%*	*73*	*35,4%*	*128*	*62,1%*
2010	*199*	*1*	*0,5%*	*75*	*37,7%*	*123*	*61,8%*
2011	*164*	*1*	*0,6%*	*60*	*36,6%*	*103*	*62,8%*
2012	*133*	*4*	*3,0%*	*56*	*42,1%*	*73*	*54,9%*
2013	*166*	*4*	*2,4%*	*69*	*41,6%*	*93*	*56,0%*
2014	*127*	*4*	*3,1%*	*53*	*41,7%*	*70*	*55,1%*
2015	*122*	*3*	*2,5%*	*48*	*39,3%*	*71*	*58,2%*
2016	*107*	*4*	*3,7%*	*46*	*43,0%*	*57*	*53,3%*
2017	*92*	*4*	*4,3%*	*41*	*44,6%*	*47*	*51,1%*

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

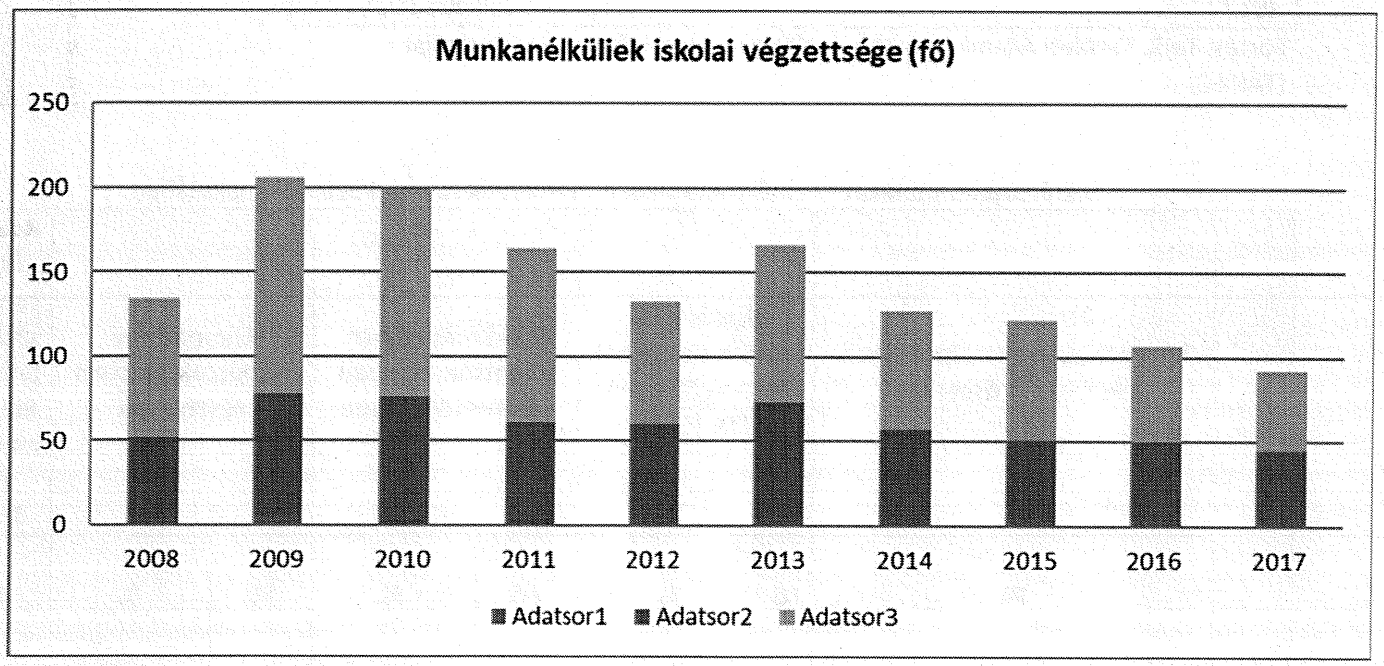

A regisztrált munkanélküliek között magas a szakképzetlenek aránya, akik csak az általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.
Nem túl magas azonban a 8 osztályt sem végzettek aránya, tapasztalatok szerint ez is inkább az idősebb munkanélküliekre jellemző. Ők pedig nem motiváltak a felnőttoktatásban való részvételre. Ugyanis nem is céljuk a 8. osztály elvégzése. Ebben a táblázatban is az elmúlt 5 éves ciklust lehet megfigyelni. A nyilvántartott álláskeresők számának csökkenése magával vonzza az alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek számának csökkenését. Az alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek tanulását segítette

elő a több alkalommal helyben megszervezett a munkaügyi központ által megtartott képzések. Az álláskeresők közül emelkedett a száma azoknak, akik elvégezték a nyolc általánost.
Továbbra sem volt 2009 óta felnőttoktatásban részt vevő 8 évfolyamot sikeresen befejező személy.
Községünkben nagyon kevés a mezőgazdasági ás a turisztikai célú kisvállalkozás, amely célul tűzné ki a falusi vendéglátást, holott a természeti adottságaink ehhez meglennének. A kispénzű, munkanélküli emberek nem tudnak önerőből vállalkozást beindítani, pedig megfelelő anyagi, erkölcsi támogatással, vállalkozási ismeretek nyújtásával bizonyára volnának, akik éreznének erre indíttatást..(Helyi információ és adatgyűjtés, családsegítő szolgálat)

A Munkaügyi Központ pályázati lehetőségeivel időnként igyekszik vissza nem térítendő anyagi támogatást nyújtani az ilyen kezdeményezések számára, amelyeket meg kell próbálni közvetíteni a munkanélküliek vállalkozó kedvű rétege felé.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2013			#ZÉRÓOSZTÓ!
2014			#ZÉRÓOSZTÓ!
2015			#ZÉRÓOSZTÓ!
2016			#ZÉRÓOSZTÓ!
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanuló száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	0		########		########		########	
2014	0		########		########		########	
2015	0		########		########		########	
2016	0		########		########		########	
2017	0		########		########		########	

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A felnőttoktatásban részt vevők számáról nem rendelkezünk adattal, a KSH illetve TEIR rendszerben nem voltak megtalálhatóak ezek az információk.

c) közfoglalkoztatás

A nagyarányú munkanélküliség miatt a közfoglalkoztatásnak nagy szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában. A regisztrált munkanélküliek kis része vesz csak részt közfoglalkoztatásban.
A hiányzó munkalehetőségeket azonban ez a foglalkoztatási forma nem pótolja.
Nincs mindenkinek lehetősége részt venni benne. Nem terjed ki az egész naptári évre. Valamint az ezért kapott munkabér gyakran nem fedezi a nagyobb családok gyakran hitellel is megterhelt megélhetési költségeit. Minden évben csökken a közfoglalkoztatási támogatás mértéke, ezáltal csökken a közfoglalkoztatásban alkalmazott személyek száma is. Mindezek ellenére ezt a csökkentett létszámot is egyre nehezebb feltölteni. A romák aránya a közfoglalkoztatottak között nagyobb, mint a nem romáké.
Ez összefügg a roma lakosság képzettségbeli hiányosságaival, iskolai végzettségével.
Tapasztalatok szerint a közfoglalkoztatás nem vezeti vissza az emberek nagy részét a munka világába.
Rögzül az „aktív korúak ellátása – közmunka - munkanélküli ellátás" körforgása. Az ebbe a rendszerbe bekerült munkaerő inkább ezt a biztos körforgást választja, mint az ennél nagyobb energiát igénylő aktív álláskeresést, a megfelelő végzettség megszerzését, a strapával, költségekkel járó bejárást távolabbi munkahelyekre.

Az éveken át tartó munkanélküliség, a tartós közmunkavégzés épp azokra az emberekre jellemző, akik jelentős deficittel rendelkeznek iskolai végzettségben, képzettségben, szociális körülményekben, esetleg mentális, pszichés, családi problémákkal küzdenek, amelyek tovább nehezítik munkavállalásukat, sokszor már magát az álláskeresést is.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	*6*	*36*	*10*	*0*	*0*	*igen*	*30*
Megye-székhely	*30*	*35*	*45*	*0*	*0*	*igen*	*90*
Főváros	*180*	*10*	*325*	*0*	*0*	*0*	*0*

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV,
önkormányzat adatai

Miután helyben kevés a lehetőség munkavállalásra szükséges lenne a munkavállalók hatékonyabb mobilizálására. Ennek is vannak azonban akadályai. Elsősorban az utazás költségei. Amit ha maga fizet a dolgozó erősen lecsökkenti a megkeresett bére összegét, ha viszont a munkáltató
átvállalja, az ő költsége növekszik meg, nem érdeke tehát vidéki munkaerőt alkalmazni, ha van helyette helybeli.
Másik probléma, hogy bár a nappali tömegközlekedés megoldott a környékbeli települések felé hála a 47-es főút közelségének, a hajnali, késő esti bejárás azonban nem oldható meg. Több műszak esetén ez komoly akadályt jelent, sőt, saját jármű híján megoldhatatlan.

A tömegközlekedés jelenleg a bejáró diákok igényeihez alkalmazkodik elsősorban. Községünkben vasúthálózat nincs, viszont kiépített kerékpárút vezet a legközelebbi városba illetve a megyeszékhelyre is.
Az elhelyezkedést segítő információ áramlás elsősorban a Munkaügyi központon keresztül valósul meg. A Központ heti több alkalommal e-mailben elküldi az állásajánlatokat az Önkormányzatnak, ami a Családsegítő Szolgálatnál kifüggesztésre kerül, egyéni igények szerint esetenként is kinyomtatják és kezébe adják az ügyfeleknek. Hasonló módon kerülnek népszerűsítésre a Központ képzési lehetőségei is.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkalehetőségek hiánya miatt a fiatalok elhelyezkedése is nagyon nehéz községünkben, és a vonzáskörzetünkben is. Sajnos sok diplomás fiatal sem kap munkát. Az egyéb hátrány azonban az ő esetükben jóval kevesebb, így nagy eséllyel egy rövid átmeneti időszak után kapnak munkát.
Nem kis számban azonban e fiatalok közül máshol keresik a boldogulásukat és a főiskoláról, egyetemről kikerülve maradnak ott, ahol végeztek. Rugalmasabbak, mobilisabbak, mint a többi fiatal, általában a szülők anyagi helyzete is jobb, saját családjuk még nem köti őket helyhez, így könnyebben választanak távoli munkahelyet maguknak.
Számukra kevés kecsegtető program, képzés adódik már, hiszen a Munkaügyi Központ, képzőközpontok nem az ő továbbképzésükre vannak berendezkedve. Inkább a nyelvtanulás vonzó még számukra a diploma megszerzése után, hiszen tudják, hogy ez növelheti elhelyezkedési esélyüket. Erre számos lehetőség van.
A középfokú, ill. általános iskolai végzettséggel rendelkezők, ha keresnek, találnak maguknak képzési lehetőséget. Ezzel különösen a középfokú végzettségűek élnek is. Egyre több fiatal tanul egyre tovább a középiskolákban, tudván, hogy elhelyezkedésre úgy van lehetősége, ha minél képzettebb. A szülők is ezt szorgalmazzák, hiszen féltik gyerekeiket a munkanélküliségtől, álláskereséstől, úgy látják, addig vannak biztonságban gyermekeik, amíg iskolapadban ülnek.
A 18 éves tankötelezettségi korhatár miatt egyre kevesebb a csak 8 osztállyal rendelkezők száma a fiatalok között, és még ezek többsége is legalább egy OKJ-s képzettséget szerez.
A visszaállított 16 éves tankötelezettségi korhatár a hátrányos helyzetű fiataloknál ismét előidézheti, hogy nem jutnak el szakma szerzésig, illetve még a 8 osztály elvégzéséig sem.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőttképzési programokat a Munkaügyi központ, képző intézmények, művelődési házak indítanak.
A tapasztalatok viszont azt mutatják, hogy az esély elhelyezkedésükre néhány felnőttképzésből származó tanúsítvánnyal, de még OKJ-s bizonyítvánnyal sem sokkal könnyebb.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

E hátrányos helyzetű csoportba tartozók jelentős része sajnos küzd a munkanélküliséggel, esetleg más ellátó rendszerből származik jövedelme.
Községünkben a közfoglalkoztatásnak nagy szerepe van az ő életükben, csupán ez jelenti a munkához jutás egyetlen lehetőségét.
A községüzemeltetési feladatokat az önkormányzat próbálja közmunkával megoldani, ebben szerepet kapnak a romák, és a mélyszegénységben élők megkülönböztetés nélkül.
Foglakoztatási diszkriminációról községünkben nem lehet beszélni.
A probléma az, hogy ebben a rétegben az iskolázatlanság, képzetlenség, szociális hátrányok olyan jelentősek, hogy az amúgy is jelentős munkanélküliség miatt nincs is más lehetőségük a munkavégzésre, mint a közmunka programok. A hovatartozásról, nemzetiségekről számszerű adataink nincsenek.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nem lehet beszélni. Mivel kevés a munkalehetőség kevés a foglalkoztatottak száma is. A környező településről többen járnak dolgozni át a helyi varrodába, iskolába, tehát ez sem hátrány, ha valaki nem a településünkön él. Viszont a közfoglalkoztatásba mindenki részt vesz, aki csak vállalja a munkát és együttműködést. A településen folyó mezőgazdasági munkákban is mindenki foglalkoztatva van a lehetséges létszámkorláton belül. Ez a munkalehetőség azonban jellegéből adódóan időszakos, és inkább csak alkalomszerűen adott.

3.3 Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások és a személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Községünkben a Helyi rendeletben megállapított támogatásokat biztosítja az Önkormányzat a rászoruló lakosságnak.

Ezek a következők:

- pénzbeli szociális ellátások
  - rendkívüli települési támogatás
  - települési lakásfenntartási támogatás
  - szociális kölcsön
- természetben nyújtható szociális ellátások
  - rendkívüli települési támogatás
  - települési lakásfenntartási támogatás
  - személyes gondoskodást nyújtó ellátások
  - köztemetés

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	1 850	2	0,1%
2014	1 814	6	0,3%
2015	1 793	7	0,4%
2016	1 751	8	0,5%
2017			

Forrás: T

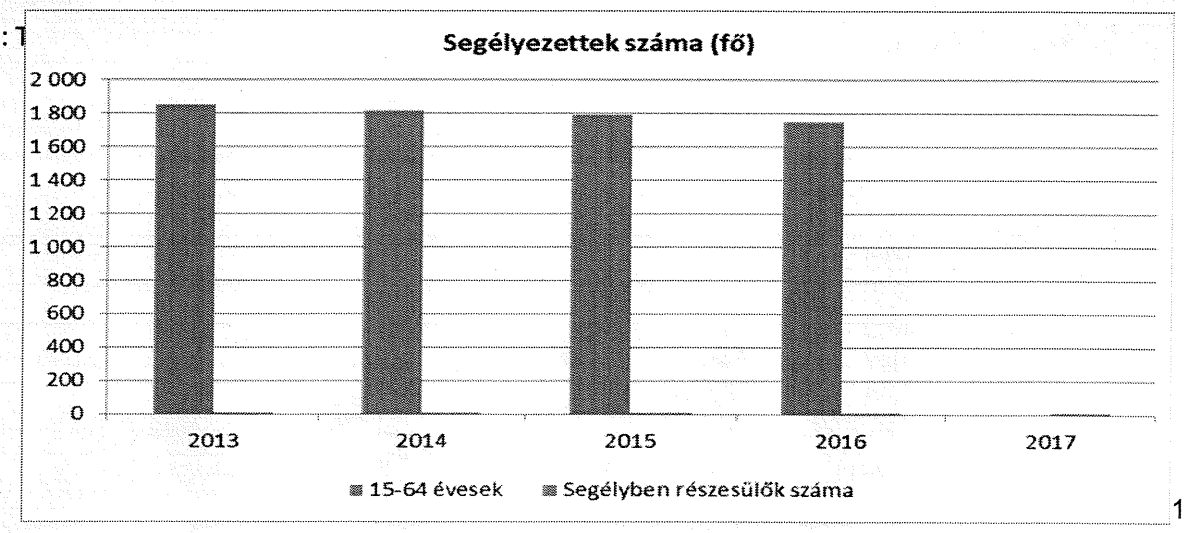

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	165,25	24,25	14,7%
2014	128,00	16,75	13,1%
2015	121,00	17,25	14,3%
2016	106,00	14,75	13,9%
2017	91,50	14,50	15,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

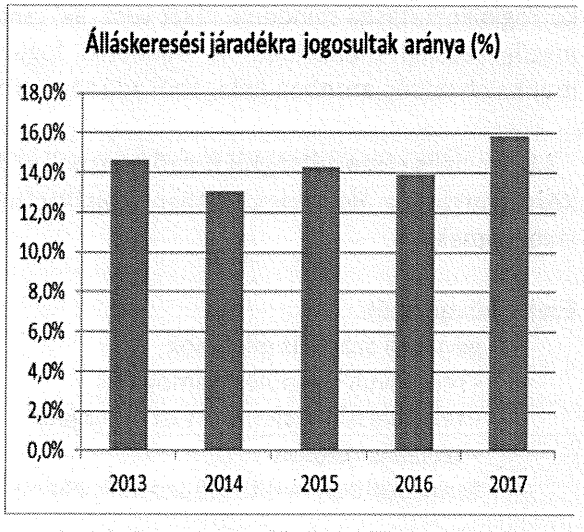

A nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt időszakban csökkent, de csökkent a 15-64 év közötti lakosság száma is. Viszont nőtt az álláskeresési járadékra jogosultak százalékos aránya. Ennek jogszabályi feltételei megszigorodtak, és az erre az ellátásra igénybe vehető időszak is lerövidült.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	39,25	2,12%	7,00	4,24%
2014	21,50	1,19%	9,00	7,03%
2015	20,50	1,14%	8,00	6,61%
2016	1,00	0,06%	8,00	7,55%
2017	1,75		7,00	7,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

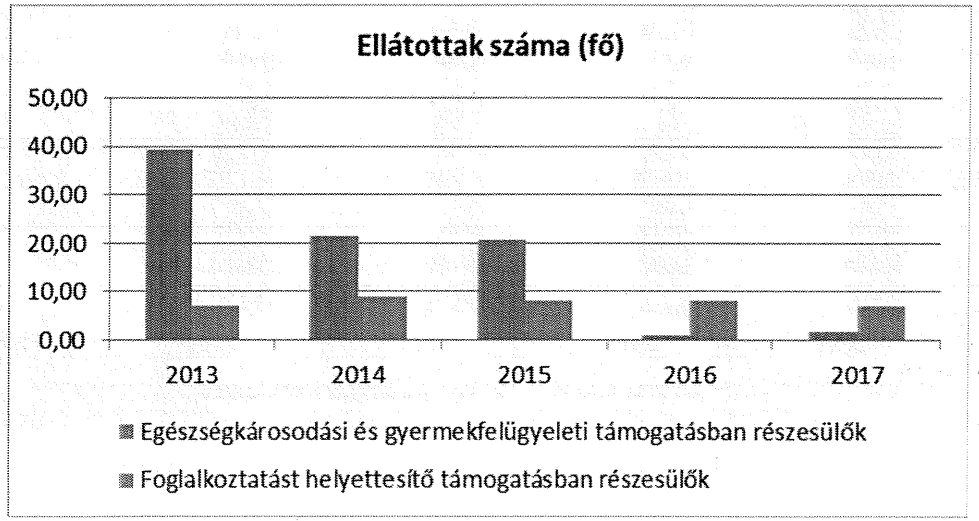

A munkanélküliek ellátásának elnevezései, igénylési feltételei az elmúlt években sokat változtak. Ennek összehasonlítása egy táblázaton belül nem ad hiteles képet, releváns adatokat. Jelenlegi jogszabályok szerint nem ugyanaz kap ma rendszeres szociális segélyt, aki néhány évvel ezelőtt. Mint azt a táblázatban is leírták 2015. február 28-ig rendszeres szociális segélyben részesültek az arra jogosult személyek.
2016. március 1-től az aktív korúak ellátásának két típusa van, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra az jogosult, aki egészségkárosodott személynek minősül, valamint, aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel, és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani.
A táblázat adatai alapján csökkent az aktív korúak ellátásában részesülők száma, mind a két ellátási formában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	37
2014	90
2015	120
2016	85
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

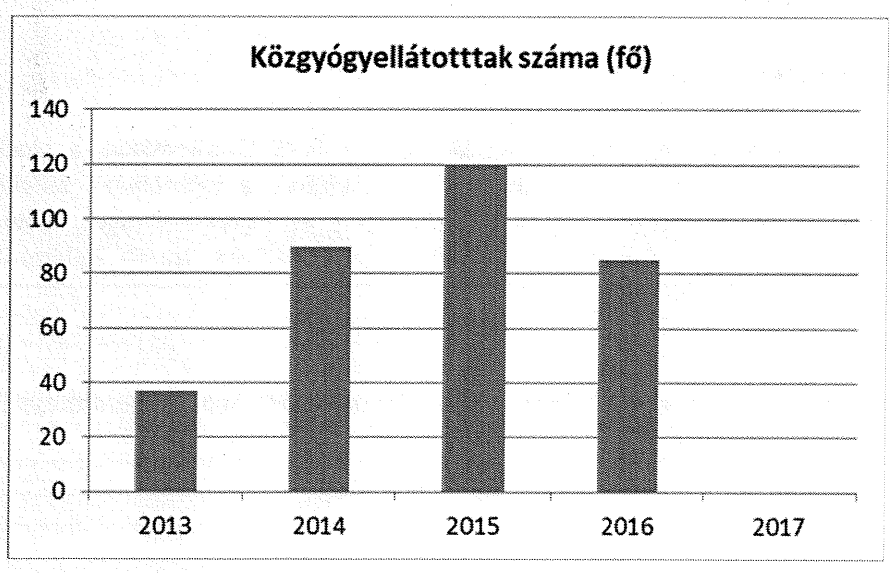

A közgyógyellátásban részesülők száma a rendelkezésre álló adatok alapján, láthatóan növekedésnek indult, a kezdeti csökkenés után, majd 2016-tól újabb csökkenést lehet megfigyelni. Sajnos a közgyógy ellátást igénylőkről nincsenek újabb adataink, az elmúlt 5 évre visszamenőleg. A teir, illetve a KSH adatbázis erre vonatkozóan nem tartalmaz adatokat.

A regisztrált munkanélkülieknek kötelezően együtt kell működnie a Munkaügyi Központtal. A szükséges feltételek teljesülése esetén a munkanélküliek különböző álláskeresői támogatásokban részesülhetnek.

2013. január 1-jétől továbbra is nyújtott, de már járási hatáskörbe utalt ellátások, az előzőekben felsorolt ellátások közül a közgyógyellátás, ápolási díj, az időskorúak járadéka, és a szociális alapú Tb ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	2	0	0
2014	2	0	0
2015	2	0	0
2016	2	0	0
2017	2	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Önkormányzatunknak már nem kötelező feladata a méltányossági ápolási díj működtetése.

- Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
- A megjelenéssel, álláskereséssel kapcsolatos költségtérítés
- Álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatása
- Hátrányos helyzetű személyek foglakoztatásának bővítést szolgáló támogatások
- Támogatott képzésekért adható juttatások

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

A településen 15 bérlakás van, melyek átmenetileg lakhatást biztosítanak nehéz helyzetben élő családok számára.

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ilyen jellegű lakások településünkön nincsenek

e) lakhatást segítő támogatások

a) A pénzbeli szociális ellátások: lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás (továbbiakban: települési lakásfenntartási támogatás)
b) A természetben nyújtható szociális ellátások települési lakásfenntartási támogatás

f) eladósodottság

Nagy probléma a ház vásárlásra felvett hitelek nem fizetése. Sokan döntenek a fizetések elhalasztása mellett, ill. nem fizetik a törlesztő részleteket, mert ez túlzottan megterhelné a családok pénztárcáját, esetleg teljesen ellehetetlenítené megélhetésüket. A családok egy része, saját döntése alapján, felajánlotta ingatlanát az eszközkezelő zrt-nek.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	1 208		15					
2014	1 208		15					
2015	1 208		15					
2016	1 207		15					
2017								

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

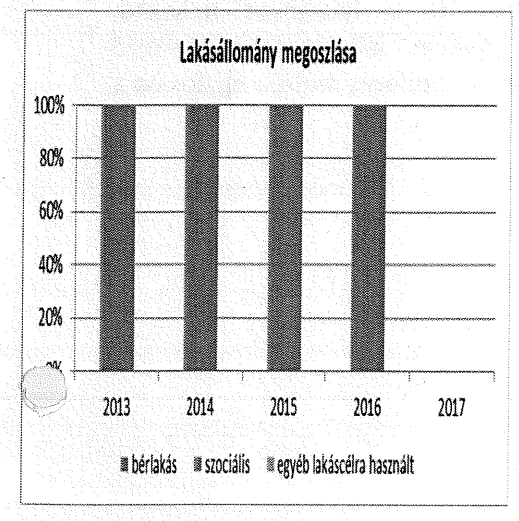

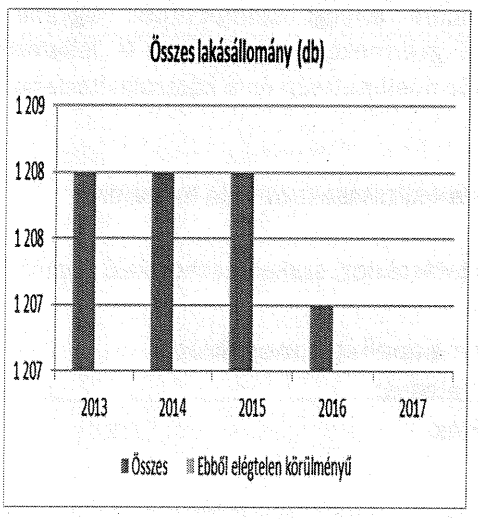

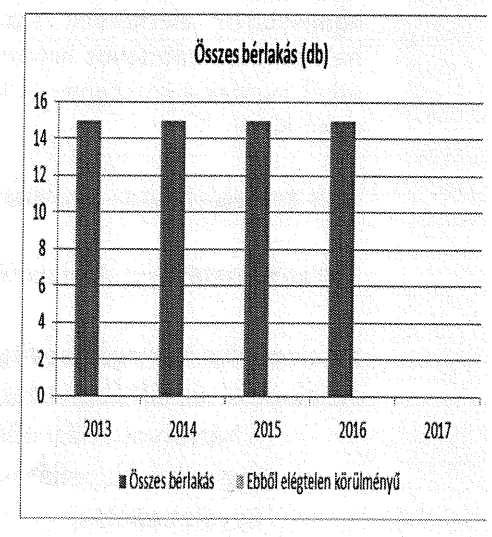

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

Községünkben nagyon elenyésző a külterületeken élők száma, és az sem szegénységben élő családokra jellemző. Hajléktalanság egyáltalán nem jellemző, nincs hajléktalan személy a faluban, és szegregátumok sincsenek.

A lakhatási feltételek a településen kielégítőnek mondhatók. Az infrastruktúra az egész falut behálózza. Mindenhol lehetőség van az ivóvíz, villany, gáz, szennyvízcsatorna igénybevételére.

A közüzemi díjak fizetése azonban probléma sok család számára.

Egyre több rászoruló, védett család tér át kényszerűségből előrefizetős villanyóra, gázóra használatára, amelyekkel takarékosabban, előrelátóbban tudnak gazdálkodni, és a tartozások ellenére is megoldott

számukra a szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Ill. egyre több család oldja meg téli fűtést földgáz használata nélkül fával, szénnel. Az Önkormányzat évek óta biztosít téli időszakban rászoruló családoknak, személyeknek tűzifaadományt.
Az ingatlanpiac válsága miatt nagyon sok eladatlan ház van a faluban, a házépítésekre pedig alig kerül sor. Az előbbi okán azonban viszonylag könnyen megoldható az olcsó albérlethez jutás, ami a nehéz sorsú családok számára kedvező. A házak karbantartása, átépítése, felújítása nagy nehézséget jelent sok család számára.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Községünkben nincsenek telepek illetve szegregátumok. A településen egymás mellett élnek szegényebb és jobb módú családok is. Minden utcában fellehető a szépen rendezett ház és porta, és a kissé elhanyagolt, szegényesebb lakások is. A településen nem határolódik el az idős és fiatal lakosság, ugyanis a településen régebben épült ingatlanokat az idősek elhalálozása után fiatalok szívesebben veszik meg, ugyanis könnyebben elérhetőek számukra anyagi szempontból. Ugyanez jellemző a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megoszlására is. Jellemzően „vegyes" lakossággal rendelkező utcák vannak a községben. A közműellátottság és a közszolgáltatáshoz való hozzáférés szintén egyforma a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen az egészségügyi alapellátás megoldott.
Az alapellátás körében megvalósul:

- a háziorvosi, házi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- ügyelet ellátás,
- védőnői ellátás
- az iskola egészségügyi ellátása.

Ez év februárja óta egy pályázati lehetőségnek köszönhetően a településen gyógytornász dolgozik, valamint szintén egy pályázatnak köszönhetően, vérvételi hely kezdi meg működését Köröstarcsán.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Örvendetes tény, hogy egyre több lehetőség van a megelőzést segítő szűrővizsgálatok helyben való elvégeztetésére. Ilyenek a nőgyógyászati rákszűrés, prosztata szűrés, ortopédiai szűrővizsgálat, szemészeti vizsgálat.
Az általános iskolás, óvodás gyerekek, csecsemők szűrővizsgálatát a házi végzi a védőnő segítségével.
Helyben szakosított ellátás nem vehető igénybe, de térségi szinten ezek a lehetőségek is adottak.

Az Önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosa figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörében intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségre, családi, munkahelyi, önkormányzati intézményekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetésben, szociális-, gyermekétkeztetésben minden rászoruló, és ezt igénylő személy részesülhet.
A közétkeztetést végző konyha részt vesz a „minta menza" programban, ami biztosítja a korszerű egészségügyi követelményeknek megfelelő ételeket, az ezt igénybe vevő lakosság részére.

A szociálisan rászoruló gyerekek, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, ingyen kapnak napi háromszori étkezést az óvodában, iskolában egyaránt, ill. féláru az étkezés a 3 vagy több gyermekes családok gyermekei részére.
Évek óta pályázik az Önkormányzat a rászoruló gyerekek nyári étkeztetésére, ami nagy segítség a szülők számára a vakáció ideje alatt is.
A kisebb jövedelemmel rendelkező idős, beteg személyek pedig jövedelmük arányában olcsóbban jutnak étkezéshez a szociális étkeztetés keretében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Igen színes a falu **sportélete.**
Két sportegyesületben lehet különböző sporttevékenységeket végezni, és ezek a lehetőségek adottak valamennyi korosztály számára, pl.futball, kézilabda,
Sportpálya, tornaterem, az iskola sportudvara színtérül szolgál e sportok végzéséhez. A sportpálya ad helyet egy pályázati lehetőségnek köszönhetően a BMX pályának, illetve műfüves futballpályának.
Ezek a lehetőségek egyre több fiatalt vonzanak a településre.
A Kettős-Körös nyári időszakban a vízi sportok kedvelőinek is jó lehetőséget nyújt.
De, a horgászat szerelmesei is több helyszínen hódolhatnak szenvedélyüknek. Működik a településen Vadásztársaság és koronglövő szakosztály is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére **személyes gondoskodást** az önkormányzat az alapszolgáltatás keretében biztosítja.
Ezek községünkben:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- nappali ellátás.

Együttműködési megállapodás alapján közösségi ellátás igénybevételére is van lehetőség.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor nem beszélhetünk, ugyanis mindenki számára faji, nemi, hovatartozási, életkori, stb. megkülönböztetés nélkül elérhetőek ezek a szolgáltatások. Az intézmények akadálymentesítettek, így a mozgásában korlátozott emberek is könnyen megközelíthetik az épületeket.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet sok lehetőséget kínál a falu minden rétege számára.
Civil szervezetek, egyesületek, klubok jöttek létre, amelyek programjaikkal színesítik tagjaik életét, és a község közéletét, program kínálatát.
Ezek a teljesség igénye nélkül:

- Nagycsaládosok Egyesülete
- Vöröskereszt helyi szervezetei
- Köröstarcsáért Barátok Egyesülete
- Köröstarcsai Hangulat Brigád
- Nőklub
- Nyugdíjas Klub
- Mozgáskorlátozottak Egyesülete
- Sportkörök
- Horgászegyesület
- Vadásztársaság
- Egyházi közösségek
- Lehetőséget a tehetségnek Alapítvány
- Polgárőrség

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Ezekben a helyi közösségekben életkortól, nemtől, érdeklődéstől függően mindenki megtalálhatja szórakozását, érezheti a közösséghez tartozás örömét, előnyeit.

A közösségek támogatják tagjaikat lehetőségeikhez mérten, összejöveteleket szerveznek, kapcsolatokat építenek ki más közösségekkel

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományok nyújtását rászorulók részére felvállalja a Nagycsaládos Egyesület, Vöröskereszt, az egyházi közösségek.
De, az egész falu részt vesz ebben, hiszen a Családsegítő Szolgálat, Vöröskereszt, közvetítésével bárki adományozhat.
Önkéntes munkára is van lehetőség, bár ez még nem elterjedt tevékenységi forma nálunk.

A közösségek együttműködve, egymás tevékenységét kiegészítve, békésen élnek egymás mellett, konfliktusok nélkül. Nem jellemző a negatív diszkrimináció, nincsenek politikai, etnikai villongások.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben a roma nemzetiség teljesen integrálódott.
Nincsenek szegregátumok, nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés.
A szegénység, munkanélküliség nagyobb arányú ugyan e népréteg körében, a leszakadás azonban nem jelentős mértékű a magyar lakosság itteni életviszonyait figyelembe véve.
Ebben szerepe van a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak is, akik jó kapcsolatot ápolnak az Önkormányzattal, a helyi intézményekkel, közösségekkel, és persze saját tagságukkal.
A Roma önkormányzat biztosítja a működéséhez szükséges személyi, tárgyi feltételeket, és gondoskodik a működésével kapcsolatos jogszabályi feltételek biztosításáról.
Támogatásaival segíti az iskolai, óvodai programok lebonyolítását, hozzájárul a gyerekek jutalmazásához.
Rendszeresen programokat szerveznek a roma gyerekek, roma lakosság számára. Évente megszervezik a cigánybált, és mikulás ünnepséget a gyerekeknek.
Élnek a pályázati lehetőségekkel, és egyes tagjaikat/családjaikat is segítik a pályázati lehetőségek kihasználásában. A „Macika" ösztöndíj programokkal több roma gyerek nyert anyagi támogatást tanulmányai elvégzéséhez.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szakképzettség nélkül nehezebb elhelyezkedés	képzések szervezése, közvetítése
kevesebb foglalkoztatottság 55 év felett	munkahelyek közvetítése,
aktív korúak ellátásához szükséges 30 munkanap megszerzése	Önkéntes munkavégzés biztosítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A településen egy önkormányzati fenntartású napközi otthonos óvoda és egy állami fenntartású általános iskola működik.
Az óvoda újjá lett építve az elmúlt években, az iskola épülete is felújításra, korszerűsítésre, akadálymentesítésre került.
A faluban élő 3-15 éves korosztály túlnyomó többsége ebbe a két oktatási intézménybe jár.
Az általános iskolai oktatás két telephelyen folyik. A tanulók létszáma az évek folyamán egyre csökken. Az általános iskolai oktatásban részt vevők száma 6,5 %-a a lakosságnak. Az óvodai nevelésben résztvevők száma pedig 3,5 %-a a lakosságnak.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	19	61
2014	16	57
2015	11	63
2016	17	82
2017	18	63

Forrás: TeIR, KSH Tstar

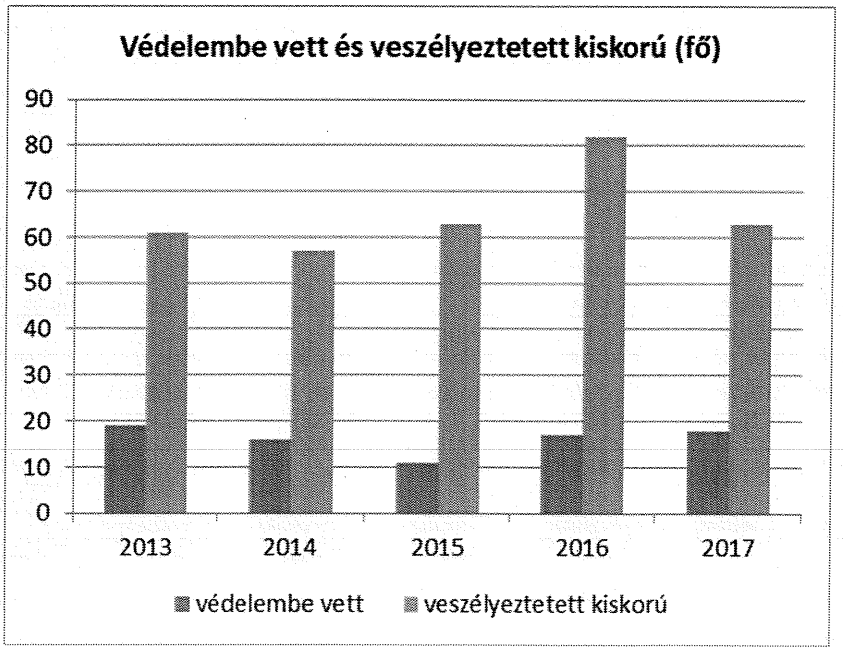

A védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú személyek száma megközelítőleg azonos számot mutat az elmúlt évek során. Jelentős kimagasló eltérés nem mutatkozott.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	225
2014	205
2015	184
2016	156
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

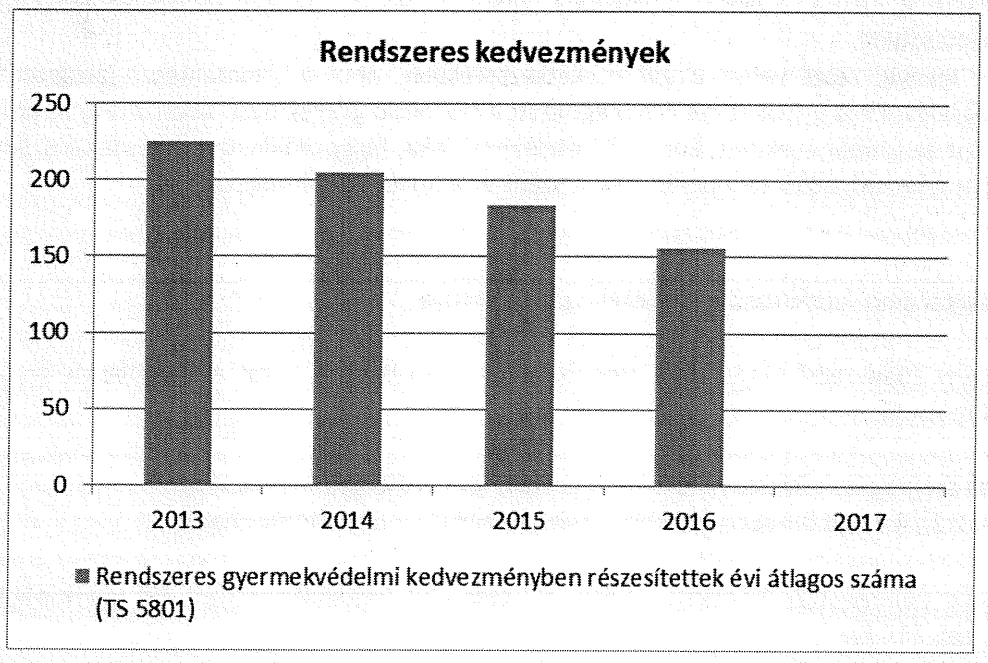

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökkent az elmúlt években, ennek feltételezhető oka nem csak az anyagi helyzet javulása, hanem a gyermeklétszám csökkenése, az igénybevétel feltételei nem változtak. Csökkent a településen az álláskeresők száma, ezzel egy időben feltételezhetően nőtt a foglalkoztatottak száma, ami a jövedelmi helyzet javulását okozta a családoknál. Ebből adódik, hogy a jobb anyagi helyzet miatt csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma.

c,)kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	75	85	8	128		40
2014	80	73	8	132		68
2015	72	74	14	137		62
2016	75	65	17	133		32
2017	72	52	17	155		32

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

A kedvezményes iskolai, óvodai juttatásokban részesülők számát a 4.1.3. számú táblázat jól tükrözi. Mind az óvodai és az iskolai ingyenes étkeztetésben részesülő gyermekek száma az utóbbi évek során folyamatosan csökken, de folyamatosan csökkent a gyermeklétszám is. Az ingyenes tankönyvtámogatásban részesülő gyermekek száma az elmúlt öt évben növekedést mutatott, viszont az 50%-os kedvezményben részesülők száma megduplázódott.

Minden gyermek, aki igényli, részt vehet a gyermekétkeztetésben, ahol a „mintamenza program" keretében egészséges táplálékokhoz jutnak. Évek óta megoldott a rászoruló gyerek nyári étkeztetése is, ami jelentős csökkenést mutat az utóbbi években. Ennek feltételezhető oka, hogy csökkent a gyermeklétszám is. Óvodai támogatás nem jellemző, 2015-ben pedig meg is szűnt ez a formája a támogatásnak.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Az elmúlt 5 évben magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nem voltak a településen. Így a fenti táblázat nem értelmezhető.

Községünkben nincsenek szegregált, telepszerű lakókörnyezetek, így ott élő gyermekek sem.
Ebből adódik, hogy a 4.2.2 , 4.2.3, 4.2.4 számú táblázat településünkön nem értelmezhető.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	1	387
2014	1	385
2015	1	366
2016	1	341
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

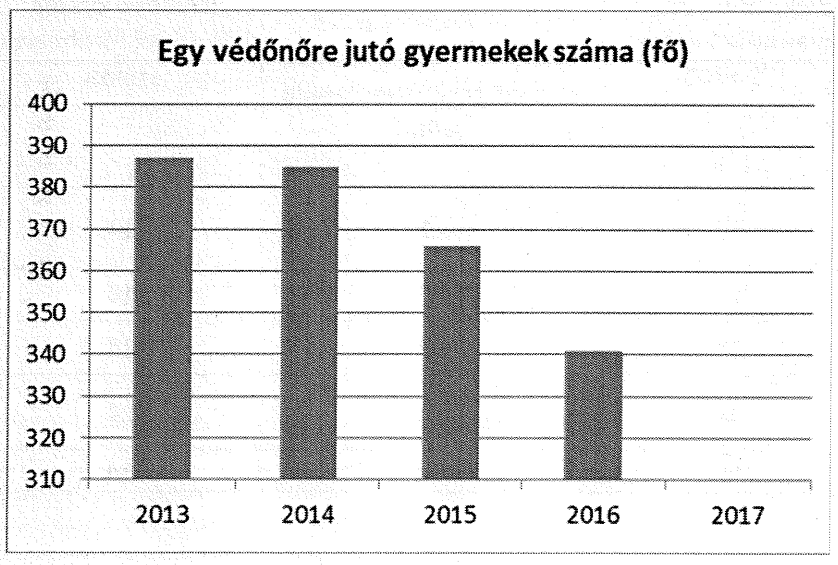

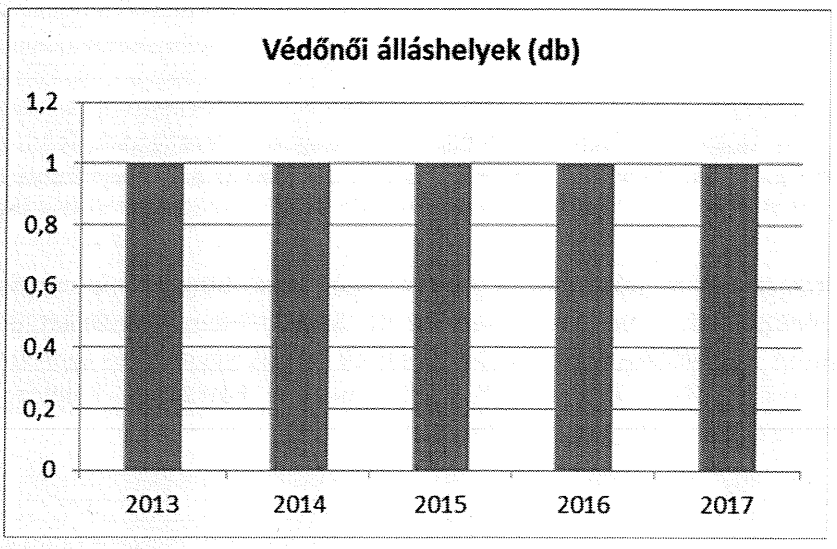

Mint látható csökkent az egy védőnőre jutó gyermeklétszám, ami annak a következménye, hogy csökkent a gyermekek száma a településen. Kevesebb gyermek születik az elmúlt évekhez képest.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen két háziorvosi praxis van, jelenleg a két körzet helyettesítéssel van ellátva. Gyermekorvos a védőnői körzetbe jár

Az oktatási intézményekben a házi orvos a védőnővel együttműködve rendszeresen elvégzi a szűrővizsgálatokat, ellenőrzik a gyerekek megfelelő fejlődését, a kötelező védőoltások beadásra kerülnek. Felvilágosító, egészségfejlesztő előadásokat tartanak. Jelenleg egy védőnő dolgozik a településen.

Bármilyen felmerülő egészségügyi probléma esetén az orvos, védőnő értesíti a szülőt és nyomon követi a probléma kivizsgálását, gyógyítását.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	1	16	1	14
2014	1	14	2	14
2015	1	14	2	14
2016	1	14	1	14
2017	1	14	2	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvoda épületében működik a bölcsőde jelenleg 14 fős férőhellyel. A bölcsőde kihasználtsága 100 % - os.

d) gyermekjóléti alapellátás

e) gyermekvédelem

Lelkiismeretes ifjúságvédelmi felelős dolgozik mindkét oktatási intézményben. Igyekeznek felismerni, feltérképezni, megoldani az egy-egy gyerek körül adódó problémát, ebben partner az egész nevelőtestület. Ha a helyzet megoldása nem sikerül az intézmény keretei között, jelzéssel élnek a megfelelő szakemberek felé.

Jól működik a gyermekjóléti szolgálat által működtetett jelzőrendszer, ami biztosítja a megfelelő együttműködést iskola, óvoda, védőnő, házi orvos, rendőrség között, hogy minden gyerekeket érintő probléma figyelmet kapjon. A gondok felmerülése esetén az intézmények keresik egymást és igyekszenek egymást támogatva orvosolni a problémákat. Különös figyelmet kapnak a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, védelembe, alapellátásba vett gyerekek és családjaik.

A jelzőrendszer munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri a jegyző, segítséget nyújtanak a társadalmi, civil szerveződések is.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Megoldatlan községünkben a családi napközi, házi gyermekfelügyelet. Nincs a közelünkben anyaotthon. A krízis helyzetek megoldása emiatt különösen nehéz, szerencsére azonban ilyen helyzet ritkán adódik.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az iskola sportudvarral, felszerelt tornateremmel rendelkezik. Számos sportolási lehetőség van.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Sem szegregáció, sem hátrányos megkülönböztetés, sem jogellenes elkülönítés nem tapasztalható az intézményekben.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	90	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	0	
Személyi feltételek	**fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodában a személyi feltételek megfelelőek. Mind az anyagi, tárgyi, személyi feltételek adottak a színvonalas nevelő-oktató munkához az óvodában, iskolában egyaránt.

Az óvoda nyitva tartása megfelel a szülők igényeinek, a munkahellyel rendelkezők részére is biztosított az elhelyezés. A nyári időszakban is folyamatos nyitva tartással működik a helyi óvoda.

4.4.2. óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladat ellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben (TS 2501)
2013	88	3	100	1	75	0
2014	89	3	100	1	70	0
2015	82	3	100	1	67	0
2016	83	3	100	1	71	0
2017	83	3	100	1	71	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A helyi óvodában, a beíratott gyermekek létszáma jelentősen nem változott, mint azt a statisztikai adatok is mutatják. Az óvoda kötelező tevékenységein kívül nagyon sok lehetőséget biztosít a gyermekek számára, ilyen pl.: a nyelvtanulás, lovaglás stb.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodai csoportok és az iskolai osztályok kialakításánál nem érzékelhető, hogy valamelyiknél kirívóan magasabb lenne a hátrányos helyzetű tanulók száma.

b) a köznevelséshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	83	117	200	39	19,5%
2013/2014	71	120	191	41	21,5%
2014/2015	73	112	185	43	23,2%
2015/2016	82	99	181	48	26,5%
2016/2017	86	79	165	53	32,1%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

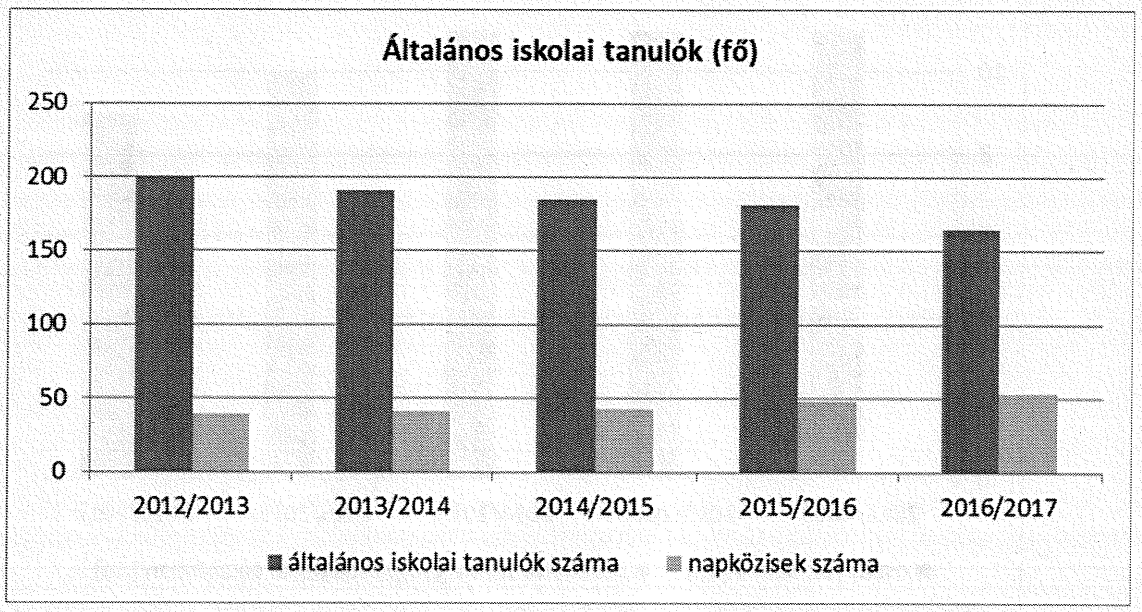

Az általános iskola alsó tagozatára járó gyermekek számában lényeges változás nem figyelhető meg. Az utóbb időben emelkedést mutat. A helyi iskolába nem csak a településen élők járnak, hanem a környező településről is járnak át gyerekek. A felső tagozaton viszont csökkenés figyelhető meg a gyermeklétszámban. Nemcsak a környező településről járnak ide gyermekek a helyi iskolába, hanem Köröstarcsáról is járnak el gyermekek a környező városokba.

A pedagógusok valamennyien rendelkeznek a tanított tantárgyuknak megfelelő képesítéssel. Több pedagógus speciális képesítést is szerzett. Gyógy- és fejlesztő pedagógusok segítségével megoldott a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása. Az oktatási intézmények korszerűen felszereltek, alapfokú művészetoktatás is folyik. Megoldott a gyerekek pszichológiai ellátása.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	0	11	2
2013/2014	0	11	2
2014/2015	0	11	2
2015/2016	0	10	2
2016/2017	0	9	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

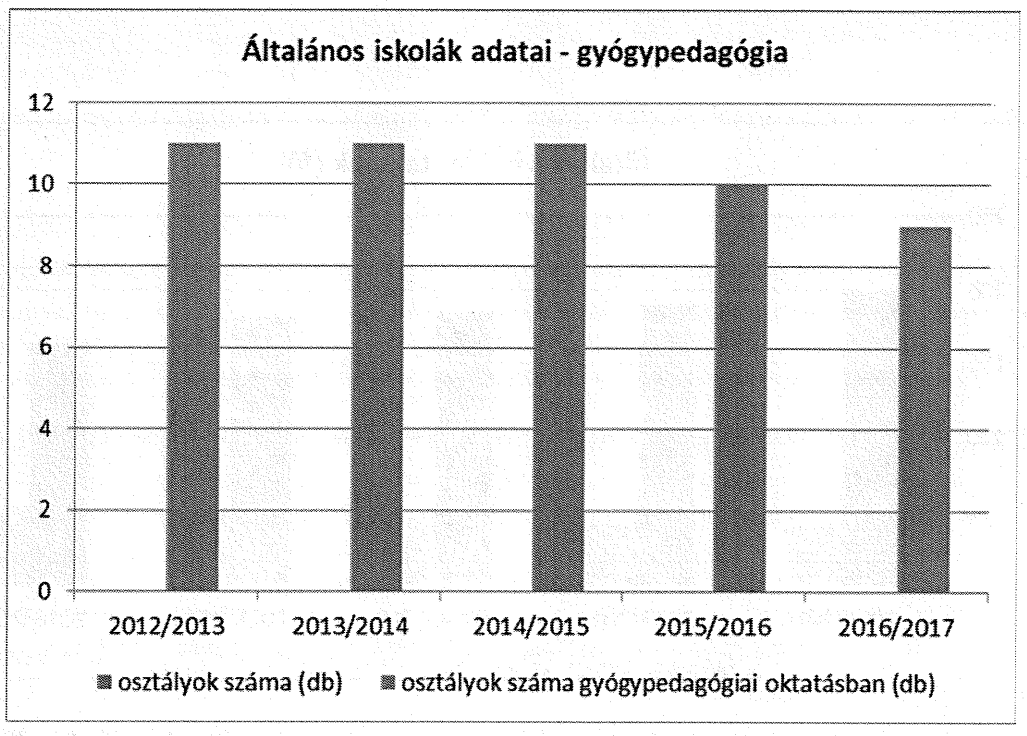

Az oktatási intézmények nyomon követik a gyerekek korának megfelelő fejlődését. Amennyiben elmaradást tapasztalnak, gondoskodnak a gyerekek igény szerinti fejlesztésről már az óvodában is. Lehetőség van logopédus, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus segítségének igénybevételére. Amennyiben a problémák már nem orvosolhatóak helyben az óvoda, iskola speciális intézményeket javasol a szülőknek a megfelelő fejlesztés érdekében. A szülők általában együttműködnek gyerekeik érdekében.

Az intézmények lehetőségeikhez mérten megoldják az egészségügyi problémákkal rendelkező, fogyatékkal élő, tanulásban akadályozott gyerekek integrált oktatását.

Nagyon ritkán kerül arra sor, hogy a gyerekeket a szülőknek más településre kell vinniük, mert helyben nem megoldható a speciális fejlesztésük.

Napközi otthoni ellátás, tanulószoba működik, ahol a másnapra történő felkészülés mellett felzárkóztatással is foglalkoznak a pedagógusok.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Sem szegregáció, sem hátrányos megkülönböztetés, sem jogellenes elkülönítés nem tapasztalható az intézményekben.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Versenyhelyzet nincs, hiszen egy iskola, egy óvoda van a faluban. Nem jellemző azonban, hogy a szülők elvinnék a gyerekeket más települések iskoláiba.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A hátrányos helyzetű, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, óvodások megkapnak minden szükséges segítséget a felzárkózáshoz. Ösztöndíj program működik hátrányos helyzetű, a tanulásban igyekvő gyerek számára. Iskolai, sport versenyeken, kulturális bemutatókon, hagyományokat őrző rendezvényeken igyekeznek mindenki számára lehetőséget biztosítani bemutatkozásra, a tehetséges és kevésbé tehetséges fiataloknak is helyt adva.

A tanulók esélyegyenlőségét biztosító pályázatoknál az intézmény segíti a pályázó tanulókat, mentortanárok támogatják a gyerekeket. Középiskolai oktatásban 10 fő hátrányos helyzetű fiatal vesz részt.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	25
2013/2014	26
2014/2015	28
2015/2016	28
2016/2017	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

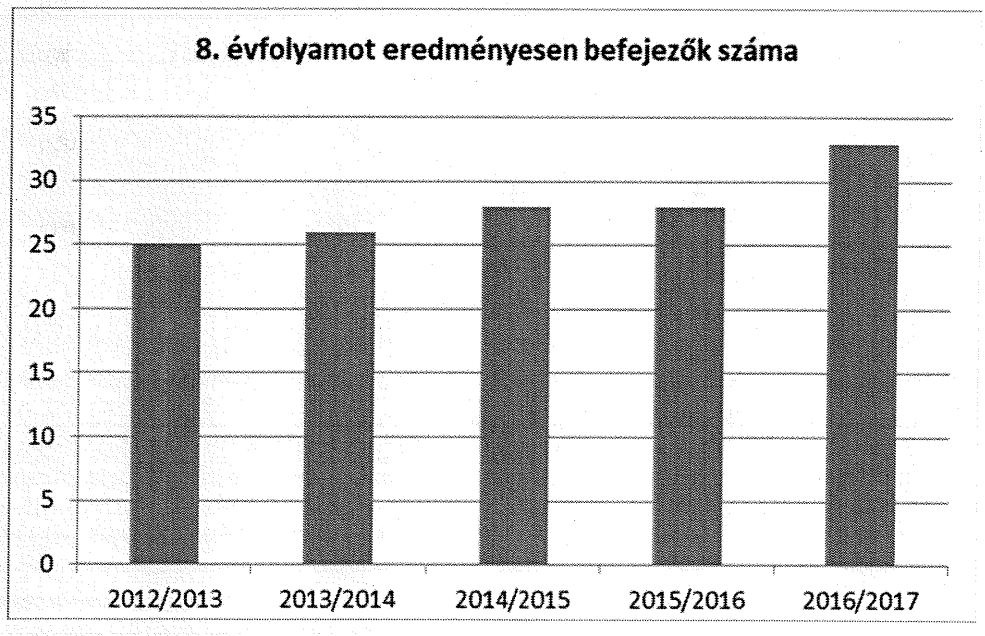

Az iskola nevelő-oktató munkájának eredményességét mutatja, hogy a bukások száma csekély. A tanulókat felveszik a környező települések középiskoláiba, általában az első helyen megjelölt intézménybe, ahol jelentős részük meg is állja a helyét. A diákok kétharmada olyan középiskolát választ, amely érettségi vizsgát ad. Jó a továbbtanulási morál és esély a 8. osztályos tanulók között. A továbbtanulási arányt a 4.4.12.táblázat mutatja meg. A 8. évfolyamot befejezettek aránya 100%-os.

Jól látható, hogy községünkben nő a hátrányos helyzetű gyermekek száma, akik családja anyagi nehézségekkel küzd. Erre adattáblánk nincs, de tapasztalatok szerint ezek a gyerekek nem tudják igénybe venni a fizetős gyermekprogramokat, nyári táborokat. Szükség lenne rá, hogy minél több hátrányos

helyzetű gyerek részt vegyen hasznos, szabadidős programokban, amelyeken jól érzi magát és kialakulnak helyes szokásaik az igényes szabadidő eltöltésére. Ezért talán meg lehetne előzni, hogy unatkozzanak szabadidejükben, el lehetne kerülni, hogy csavarogjanak és esetleg számukra nem megfelelő társaságba keveredjenek. Problémának látjuk ezeknek az ingyenes szünidei programoknak a hiányát.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma nő	egészséges életmódra nevelés
anyagi helyzet miatt nem jutnak el kirándulásokra a gyermekek	ingyenes kirándulás szervezése
nyári szünetben hasznos időtöltéshez táboroztatás	ingyenes nyári táborok tartása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	988	932	682	612	306	320
2009	986	919	548	507	438	412
2010	981	916	527	481	454	435
2011	981	905	629	419	352	486
2012	967	903	700	482	267	421
2013	951	899	631	558	320	341
2014	943	871	696	610	247	261
2015	925	868	699	610	226	258
2016	903	848	675	650	228	198
2017						

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

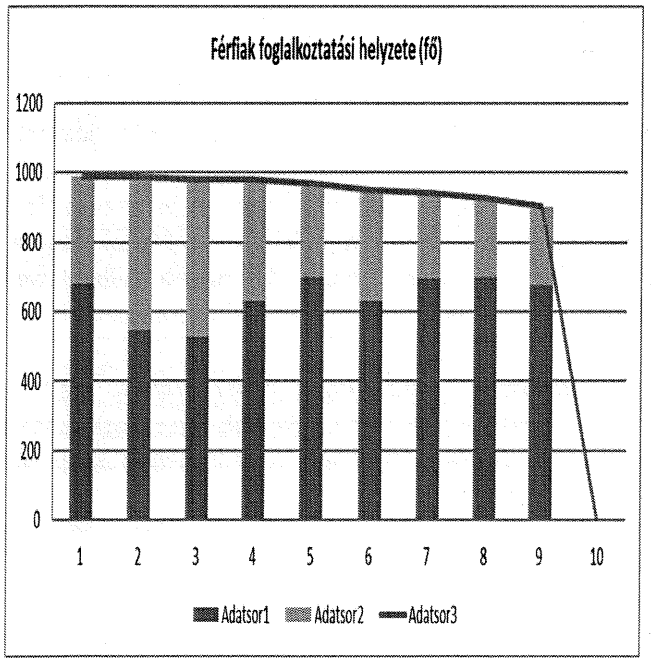

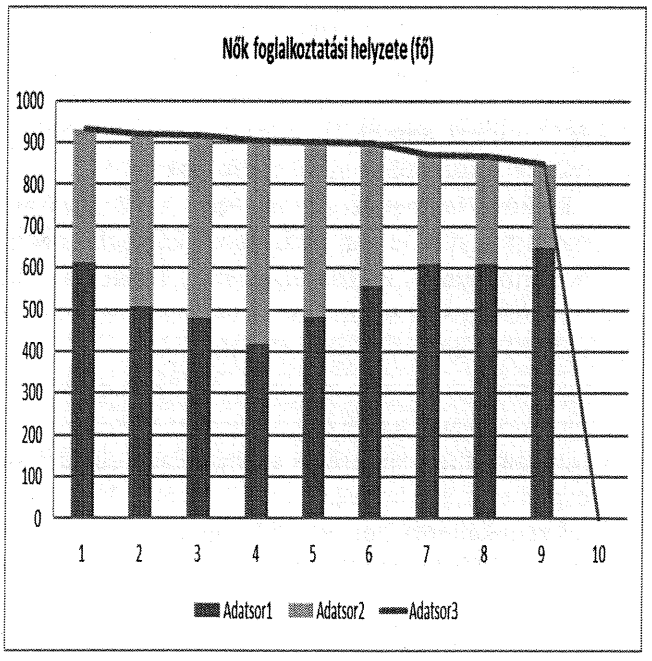

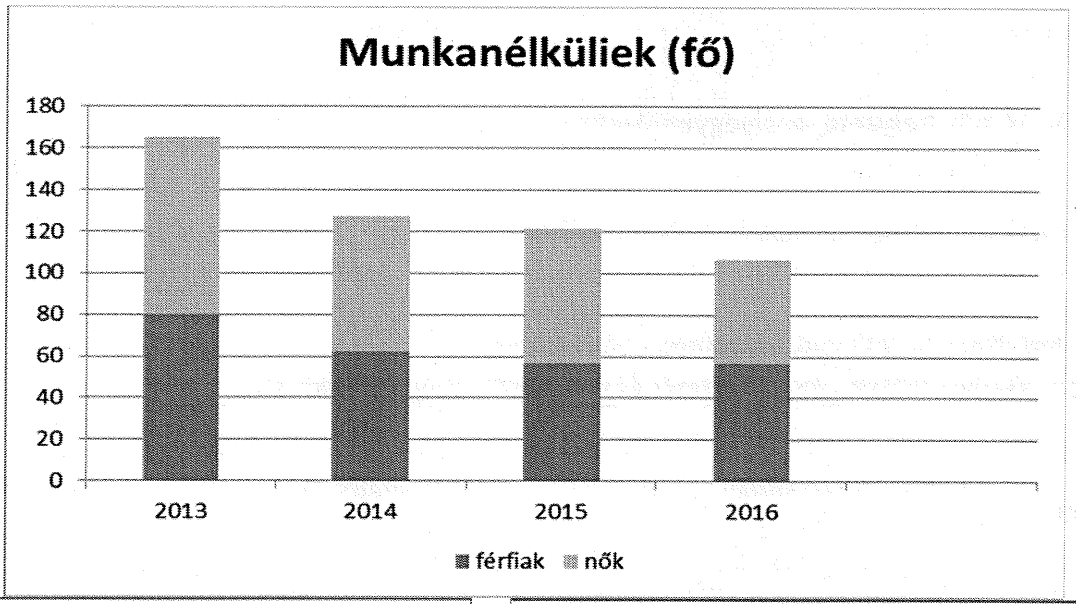

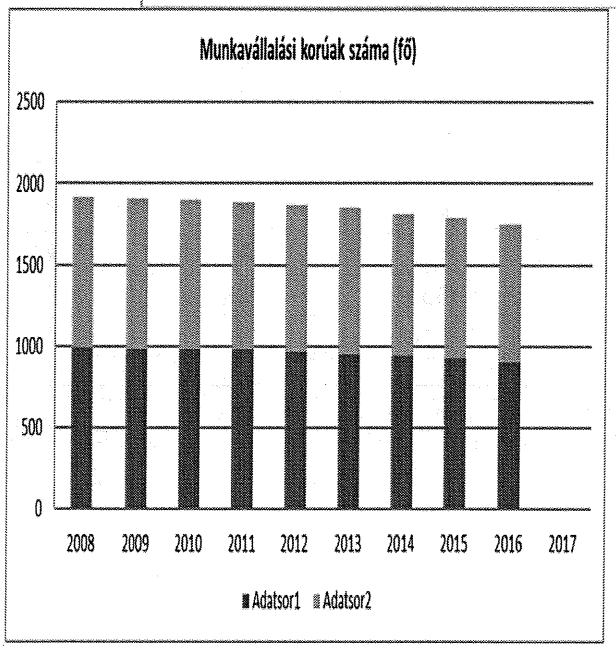

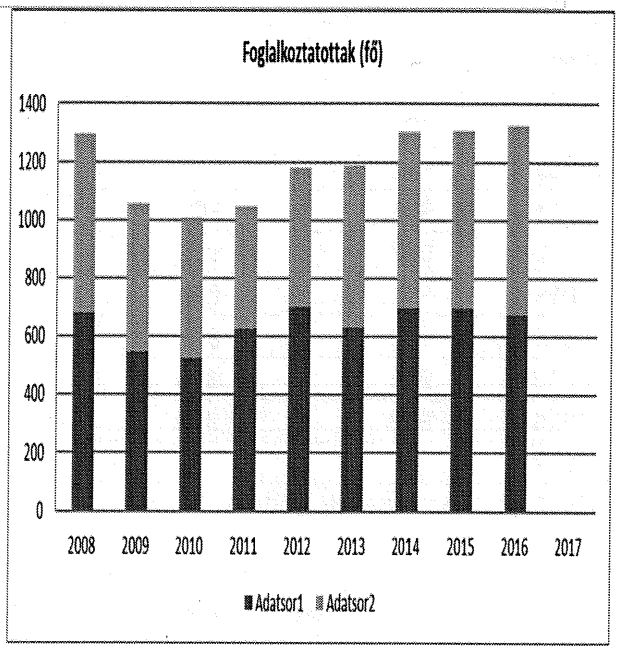

Az elemzett adatok jól mutatták, hogy a nők foglalkoztatottsága az utóbbi két évben nőtt, jelentősen csökkent közöttük a munkanélküliek száma.

Ez következménye annak, hogy a közmunkaprogramokban egyre nagyobb szerepet kapnak a férfiak mellett a nők is. Az intézményi közfoglalkozatás területén is jellemzően nők vannak foglalkoztatva az önkormányzat intézményeiben. Tehát az adatok azt mutatják, hogy könnyebb elhelyezkedni településünkön nőként, mint az előző években jellemző volt. A jelenlegi közmunkaprogramban több nőt próbált az önkormányzat alkalmazni.

Egy korábbi bontás szerint a 18-29 éves korosztályban kisebb a munkanélküli nők aránya, mert ezen életszakaszban a nők egy része gyermekeivel van otthon. Ebben a rétegben magasabb a gyermekgondozási támogatásban részesülők aránya. Ezen ellátási formák megszűnése után azonban, többnyire a 30-as, 40-es éveikben a nők hátrányosabb helyzetbe kerülnek, mint a férfiak.

A munkáltatók nem szeretik alkalmazni a kisgyerekes anyukákat, akiknek időnként gyerekükkel otthon kell maradni táppénzen. Környékünkön nincs lehetősége az anyukáknak részmunkaidőben dolgozni.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az elmúlt években indult néhány felnőtt képzés a településen, ezeken jóval nagyobb arányban vettek részt nők, mint férfiak.

Úgy tűnik e programokba könnyebben bevonhatóak a nők, jobban felismerik e lehetőségek előnyeit boldogulásuk szempontjából. A másik ok, hogy nehezebben tudnak elhelyezkedni, így hasznosan átképzéssel töltik idejüket a jobb elhelyezkedés reményében.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4 . számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésének lehetőségei
Ennek a táblázatnak a kitöltése sajnos nem járt sikerrel, ugyanis a nemek szerinti bontást a képzettség terén nem sikerült felkutatni. Viszont egyéb adatokból, pl. családsegítő szolgálatnál megjelentek neméből és iskolai végzettségéből szerint az derült ki, hogy a munkanélküli nők nagy része alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik. Valószínűleg ezért nagyobb az érdeklődésük a képzések iránt. A munkanélküli nők között is jelentősen nagyobb az általános iskolát, vagy még azt sem elvégzők aránya. A középfokú végzettségűek, ill. diplomások hamarabb, könnyebben helyezkednek el, lényegesen kitartóbbak, aktívabbak a munkakeresésben.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Jellemzően községünkben hátrányos megkülönböztetés nem éri a nőket. Mint azt már említettem a közmunkaprogram során is megpróbálnak minél több nőt alkalmazni segítésük érdekében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából mindenképp lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés feltételei, lehetőségei.
Községünkben 2 éves kortól megoldott a gyerekek elhelyezése bölcsődében. Itt minden dolgozó szülő gyermeke elhelyezésre kerül. 2 éves kor alatt nem megoldott a kisgyermekek intézményi ellátása, de a tapasztalatok szerint erre nem is lenne igény.
Mindemellett jelentős segítséget adnak a Művelődési Ház, a gyermekjóléti szolgálat és a civil szervezetek által szervezett ingyenes nyári táborok. Ugyanis a nyári hónapokban problémát jelenthet a gyermekek elhelyezése a dolgozó szülők számára.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkor-mányzati	egyéb			
2008	62	0	0	0	0	0	0
2009	80	0	0	0	0	0	0
2010	73	1	10	0	0	0	14
2011	77	1	18	0	0	0	14
2012	71	1	16	0	0	0	14
2013	71	1	14	0	0	0	14
2014	74	1	14	0	0	0	14
2015	71	1	14	0	0	0	14
2016	58	1	14	0	0	0	14
2017	55	1	14	0	0	0	14

A dolgozó nők a gyed idejét általában gyermekük nevelésére fordítják, és csak a 2 éves kor betöltése után veszik igénybe az intézményi elhelyezést. Akkor sem nagy számban. Tapasztalatok szerint a dolgozó családokban tudatosan történő családtervezés esetén gyakran megszületik a kistestvér ekkorra, akivel marad otthon az anyuka továbbra is gyeden. A 14 fősre tervezett bölcsődei létszám továbbra is

elégségesnek tűnik. A 3 év alatti gyerekek 25 %-a jár bölcsődébe. Községünkben családi napközi, családi gyermekfelügyelet nem működik, erre nincs igény. Ezért mindenképpen fontos a bölcsőde további fenntartása, legalább a jelenlegi létszámkerettel.
A családok megoldják a jelenlegi intézményi kereteken belül a gyerekek ellátását, ebben segítenek a nagyszülők, dédszülők is. Bár nem jellemző már nálunk sem több generáció együttélése, de a helyi fiatalok szülei is zömmel itt élnek, és szívesen segítenek az unokák nevelésében.
Sokszor bölcsődei elhelyezésre kerülnek hátrányos helyzetű gyermekek is, ugyanis segítséget jelent a család számára a gyermek napközbeni ellátása (pl. étkeztetés).

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	62	62
2009	1	80	80
2010	1	73	73
2011	1	77	77
2012	1	71	71
2013	1	71	71
2014	1	74	74
2015	1	71	71
2016	1	58	58
2017	1	55	55

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

1 fő védőnő dolgozik a településen. Nincs könnyű dolga, hiszen egy személyben végzi a terhes gondozást, az újszülöttek, csecsemők fejlődését figyelemmel kíséri és ő az óvodai, iskolai védőnő is.
Tart a védőnő felvilágosító órákat a felső tagozatos gyerekeknek, amelyeken érintenek családtervezési problémákat is. A gyermekvállalással, családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadása ezen túl tanórákon, és egyéb iskolai programokon is történik.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni erőszak nem jellemző településünkön. Néhány rendőrségi feljelentés történt ugyan az elmúlt években, de ezekből krízishelyzet nem alakult ki. 5.4. Számú táblázat ezáltal nem értelmezhető, nincs erre vonatkozó adat.
Anyaotthoni elhelyezésre, családok átmeneti otthonának igénybevételére sok év óta nem került sor.
A feljelentések száma minden bizonnyal elmarad a tényleges esetek számától, de ha a nő nem akarja felvállalni a nyilvánosságot, a segítséget elutasítja, a hatóságok sem tudnak közbeavatkozni.
A családsegítő, gyermekjóléti, védőnői szolgálat mindent elkövet, hogy a nők ismerjék lehetőségeiket, tudják, hogy őszintén beszélhetnek problémáikról, nincs mitől félniük. Mégis él a félelem a megbélyegzéstől, szégyellik a történteket, gyakran magukat is felelősnek érzik, esetleg félnek az elkövetőtől, emiatt inkább titkolóznak, nem mindig őszintén beszélnek az eseményekről.
A megelőzésre kell a hangsúlyt fektetni, tájékoztatni kell a nőket, hova fordulhatnak segítségért, ha atrocitás éri őket.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	0	1	0	0
2009	0	1	0	0
2010	0	1	0	0
2011	0	1	0	0
2012	0	1	0	0
2013	0	1	0	0
2014	0	1	0	0
2015	0	1	0	0
2016	0	1	0	0
2017	0	1	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

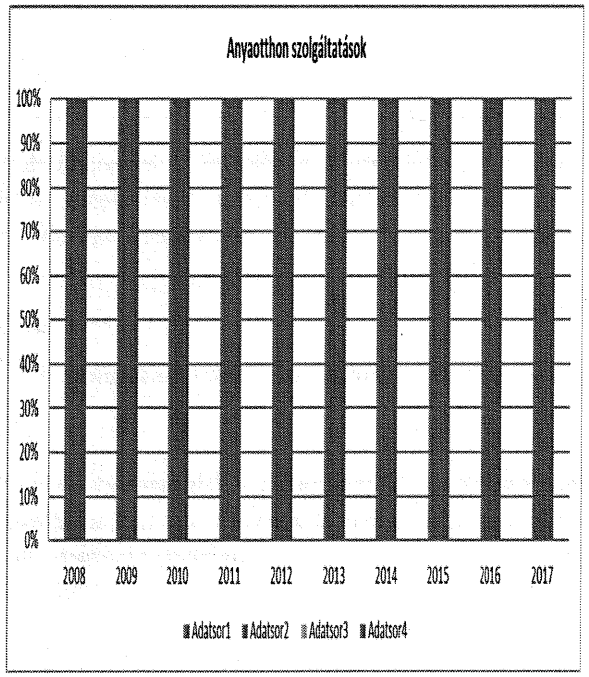

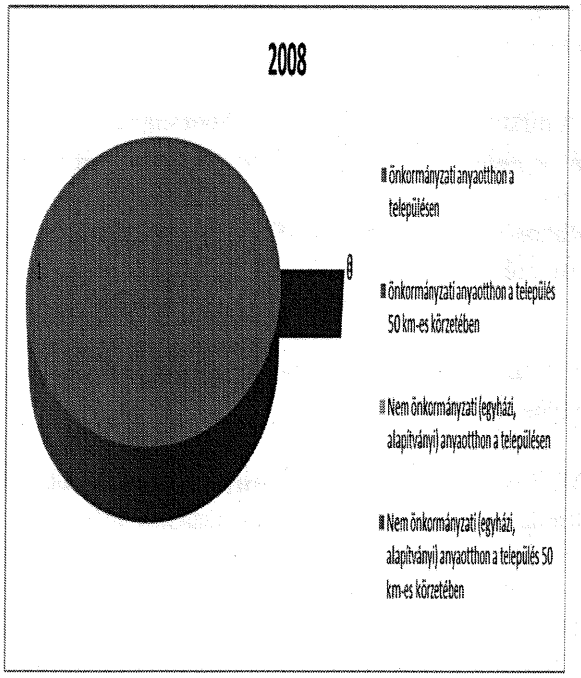

Bár községünkben nem működik anyaotthon illetve családok átmeneti otthona, sem önkormányzati, sem egyházi, de a községünktől 20 km-re Békéscsabán található ilyen intézmény.
Ezen intézmények igénybevétele nem jellemző községünkben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	9	0	Nincs ilyen a településen		Nincs ilyen a településen	
2009	9	0				
2010	9	0				
2011	6	0				
2012	6	0				
2013	6	0				
2014	5	1				
2015	5	1				
2016	5	1				
2017	5	1				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nőket a közéletben ugyanolyan jogok illetik meg, mint a férfiakat.
Bár a politikai életben a férfiak szerepe erőteljesebb községünkben, mint a nőké pl. a képviselő testület tagjai többségben férfiak. Mégis elég kiegyenlítettnek látszik a helyzet, hiszen a településen működő intézményeknek női vezető vannak, ill. a helyi egyesületek, civil szervezetek, klubok vezetői között szintén szép számmal vannak nők

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő megkülönböztetés, súlyos bántalmazás, krízis helyzet nem volt az elmúlt években így azok felszámolására irányuló kezdeményezés sem. Bár itt említeném, meg mint kedvező fejleményt a helyi bölcsőde beindítását, mely hozzájárult több aktív korú nő foglalkoztatásához, illetve a gyermekelhelyezés megoldása által a szülők munkába az állásához. A nő, ha segítséget kap az önálló talpon maradáshoz könnyebben kilép egy számára kedvezőtlen kapcsolatból, és kezd új életet.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szakképzettség nélkül nehezebb elhelyezkedés	képzés szervezés, közvetítés
nehezebb munkába állás	munkahelyek közvetítése
nők sportolási lehetősége kevés	sportfoglalkozások szervezése, konditerem kialakítása
bölcsődei férőhely fontossága	bölcsődei férőhely fenntartása,

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	463	582	1045
2009	449	570	1019
2010	424	554	978
2011	412	535	947
2012	379	507	886
2013	371	493	864
2014	359	462	821
2015	343	466	809
2016	317	459	776
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

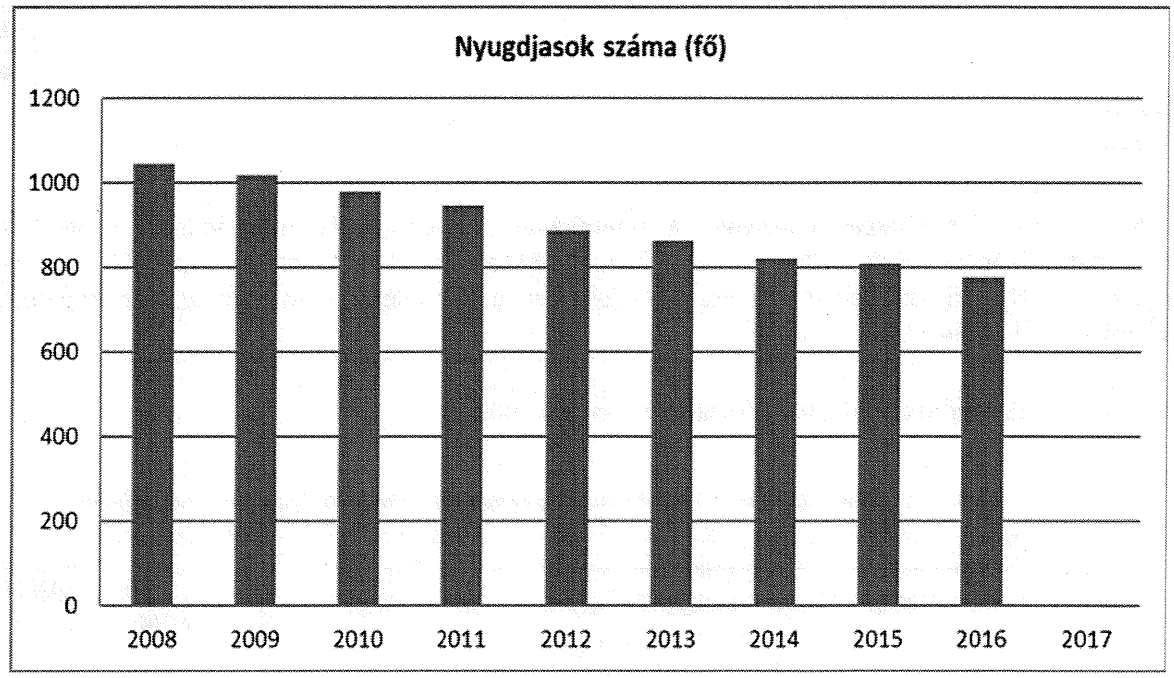

Településünkre sajnos jellemző az elöregedés. Az elhalálozások száma évek óta magasabb, mint a születéseké, ami eredményezi a lakosság számának csökkenését. Csökken a nyugdíjas korúak száma, de az összlakosságból magasabb a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők aránya. Magasabb a nyugdíjban részesülő nők száma, ami azt mutatja, hogy a nők várható életkora magasabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Jellemzően idősek foglalkoztatása nincs a községben, Jelentéktelen a nyugdíjasok munkavállalása. Ők nyugdíjuk kiegészítésére legfeljebb csak alkalmi munkát vállalnak, ezt is kevesen. Igaz, hogy alkalmuk sincs erre. Jellemzően nem az idős koruk miatt nincsenek foglalkoztatva az idősek, hanem az általában községünkre jellemző munkahelyhiány miatt. Jelenleg pedig törvényi szabályozás miatt a dolgozó nyugdíjasok el veszíthetik nyugdíjukat. Községünkben az idősek részére tanulási lehetőség nincs.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen - A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2013	0	0	0		0
2014	0	0	0		0
2015	0	0	0		0
2016	0	0	0		0
2017	0	0	0		0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Ilyen jellegű lehetőségek nincsenek a településen. Az elmúlt években idősek részére szervezett informatikai képzés indult „kattanj rá nagyi „címmel. Ezt a jellegű képzést szívesen igénybe vette az idősebb korosztály. Nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző a településen, van rá példa, de nagyon alacsony számban (helyi vállalkozás, Agrár zrt.)

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	165	16	10%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	127	20	16%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	122	19	15%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	107	20	19%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	91	14	15%	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

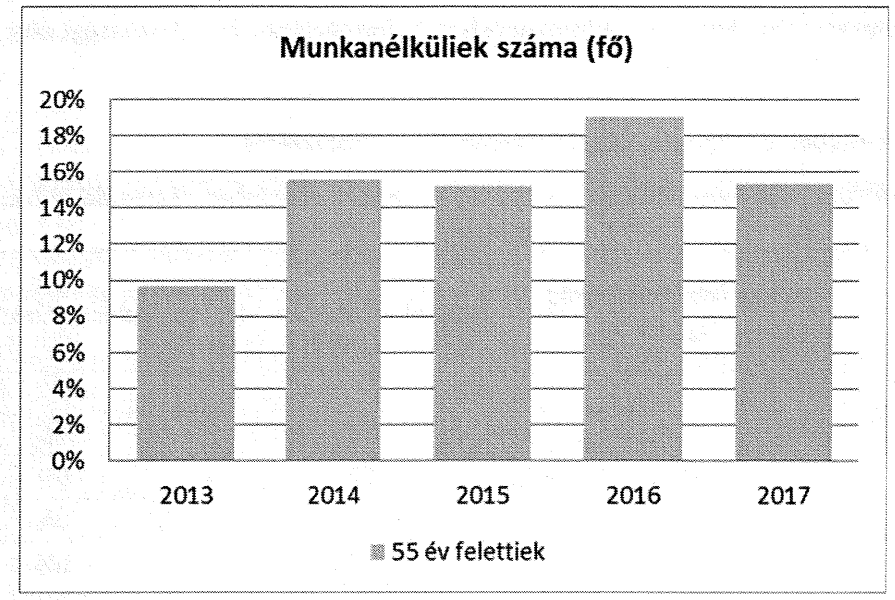

A regisztrált munkanélküliek száma, mint már többször megfigyelhető volt csökkenést mutat, de ezek közül az 55 év felettiregisztrált munkanélküliek aránya magasabb.
Időskorúak járadékát csupán 1 fő kapja településünkön, aki a nyugdíjkorhatár betöltéséig nem szerezte meg a szükséges szolgálati időt. Tapasztalatok szerint az ilyen személyek száma az elkövetkező években nőni fog, ami súlyos probléma lesz, hiszen ennek az ellátásnak az összege minimális. Ebből egy egyedülálló idős ember nehezen tudja magát fenntartani.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	0,92
2014	1,00
2015	1,00
2016	1,00
2017	1,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

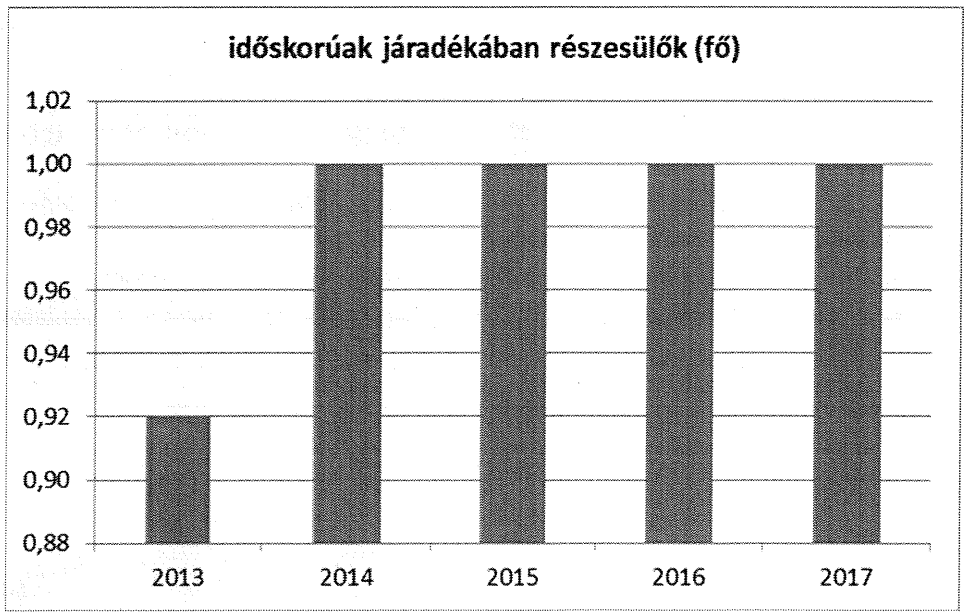

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	465	27	6%
2014	466	26	6%
2015	482	27	6%
2016	483	26	5%
2017	487	26	5%

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

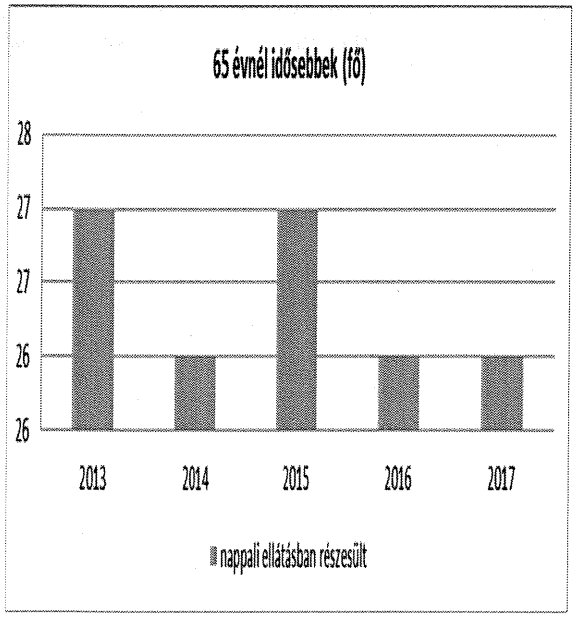

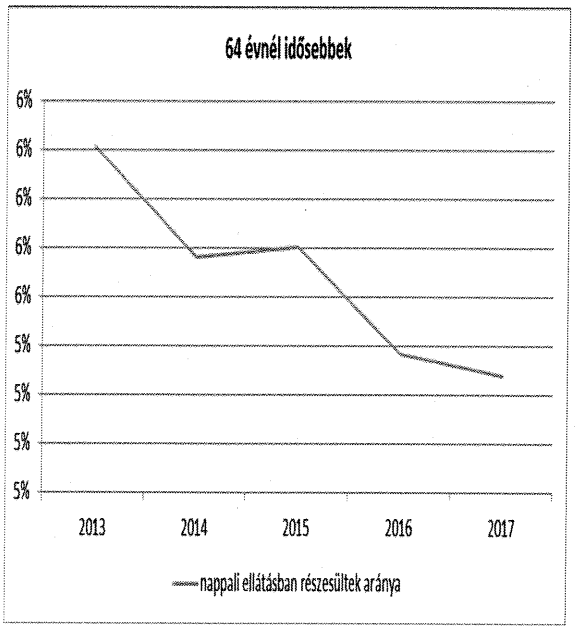

A település biztosítja az idősek nappali ellátását. 24 fős idősek klubja működik a településen teljes kihasználtsággal.
Megoldott a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is. Ez a segítséget igénylő idősek teljes köre számára biztosítja az ellátást.
Szakosított ellátás nincs a faluban. Idősek otthona legközelebb Mezőberényben van, tőlünk 7 km-re.
A település hosszú távú céljai között szerepel idősek otthonának létrehozása. Az egészségügyi alapellátás biztosított.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	0	6	2		5	52	0
2014	0	8	2		4	52	0
2015	0	8	2		9	52	0
2016	0	7	3	2	9	52	0
2017	0	9	4	2	9	52	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A kulturális, szórakozási lehetőségekhez való hozzájutás az idősek számára nehéz feladat, hiszen helyben nincs színház, mozi, múzeum, nagyobb könyvtár.
Ezeket felkeresni a nehezebben mozgó emberek számára probléma, ill. ennek anyagi vonzata is van.
A művelődési ház szervez ugyan színházi látogatást bérlettel rendelkező érdeklődőknek, de erre igen kevés az igény vagy a lehetőség. A közelmúltban színházi előadás szervezésére is volt példa, amelyre nagy érdeklődést mutatott a helyi lakosság. Rendszeresen, évente több alkalommal szerveznek kiállítást is a művelődési házban, ahol gyakran helyi alkotók műveit tekinthetik meg az odalátogatók.

A település rendezvényein, a közösségi életben azonban az aktívabb idősek részt vesznek (Nyugdíjas klub, Nőklub, Asszonykórus). Találkozóikat, közös vacsoráikat, nőnapi, anyák napi összejöveteleiket élvezettel megszervezik tagjaik, vendégeik számára.
Asszonykórus is működik a faluban, ahol az énekelni szerető, tudó idősebb hölgyek is hódolhatnak e hasznos időtöltésnek. A helybeli kulturális eseményeken rendszerint sikerrel vesznek részt.
Közintézményeink akadálymentesítettek, jól megközelíthetőek idősek számára is.

c) idősek informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2013	100	5	5,0%	5	5,0%
2014	100	8	8,0%	8	8,0%
2015	100	9	9,0%	9	9,0%
2016	100	9	9,0%	9	9,0%
2017	100	10	10,0%	10	10,0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

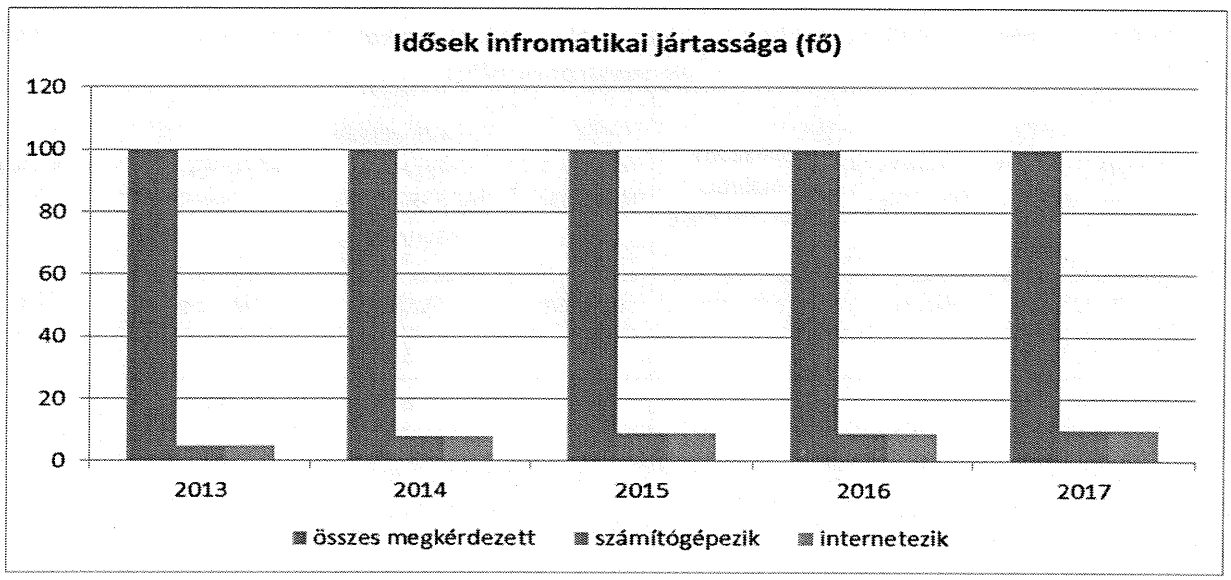

Az idősek informatika jártassága sajnos a felmérések szerint még mindig igen csekély, bár emelkedést mutat az évek során.

Egyre több idősnek van számítógépe, jártassága az internetes világban. Ennek népszerűsítésére körükben, az ismeretek megszerzésére továbbra is szükségük lenne, hiszen általa kitágulhatna számukra a világ, még ha a mozgásukban sokan korlátozottak is.

Az elmúlt években több számítógépes tanfolyamot is indított a művelődési ház idősek részére. Ezen a tanfolyamon már szívesebben részt vett az idős korosztály is. A kezdeményezések ellenére még mindig alacsony azoknak az időseknek a száma, akiknek nincs jártassága a számítástechnika és internek világába.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	18
2014	20
2015	17
2016	19
2017	25

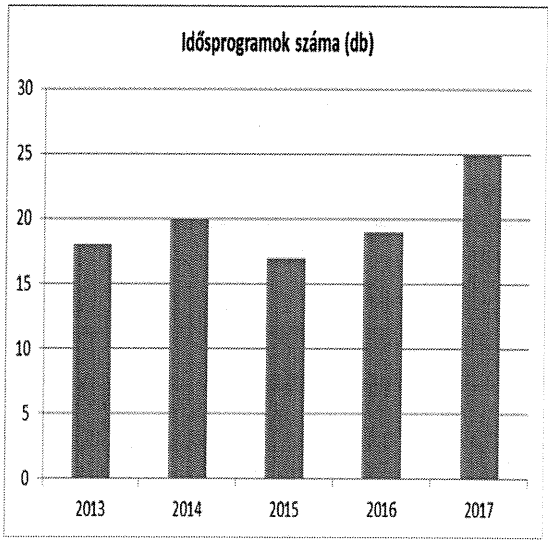

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Községünkben az idősebb korosztályt megcélzó programok száma évente 20-25 alkalom. Ezek közt szerepelnek a Mozgáskorlátozottak helyi szervezetének, a Nyugdíjas klubnak, a Nőklubnak az Idősek klubjának a szervezett rendezvényei (ebédekkel egybekötött szórakoztató programok), illetve a kirándulások. Ezeken felül a helyi művelődési ház idősek részére szervezett rendezvényei. A községünkben működik Asszonykórus, mely sokszor színesíti programokkal a község lakóinak életét. Mindezek ellenére mégsem jut el az idősek szélesebb rétegéhez a kultúra és szórakozás. A rendezvények bár nyitottak, de akik közlekedésükben gátoltak nem tudnak, részt venni ezeken a rendezvényeken ugyanis nem tudnak elmenni oda. A másik probléma, hogy a külvilágtól elszigetelten élő idős embereket nagyon nehéz otthonukból kimozdítani. A fent említett rendezvények többnyire „ebédek" zenés szórakoztató, táncos rendezvények nem biztos, hogy mindenki számára kimerítik a kulturális program fogalmát. Színházlátogatásra, mozielőadásra, kiállításra nincs lehetősége az időseknek eljutni, vagy csak nagyon kis létszámban. Az önkormányzat által működtetett Idősek klubjába csak a 65 év feletti lakosság 5 %-a jár.

Az idősek klubjának férőhely telítettsége 100%-os, jelenleg várólista még nincs. Az elkövetkezendő időben elképzelhető, hogy az idős korosztály számának növekedése magával hozza az idősek nappali ellátása iránti növekvő igényeket.

A különböző szervezetek tagsága sokszor fedi egymást. Az aktívabb idős korosztály több helyen is szerepel a tagságban.

Évek óta igény mutatkozik a településen egy idősek bentlakásos otthonának az építésére. Sajnos ez idáig még nem valósult meg. Településünkön működik egy alapítvány az Idősek Otthonáért Alapítvány, aki célul tűzte ki maga elé az idősek otthonának építését. Ennek megvalósítása érdekében elkezdődtek az előzetes „munkálatok", de sajnos ez idáig anyagi forrás hiányában nem valósult meg a megépítése.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek száma nő, nappali ellátás férőhelyszám kevés az idős számához képest	szociális alapszolgáltatás létszámbővítés lehetőségeinek feltérképezése, várólista kialakulása esetén
szabadidős programokra való eljutás nehézségei	idősek eljuttatása helyi programokra
Informatikai jártasság még mindig kevés az idősek számához képest	Informatikai jártasság fejlesztése
legveszélyeztetettebb réteg a bűncselekmények elkövetésében	bűnmegelőző előadás szervezése
nincs a településen bentlakásos idősek otthona	Idősek otthonának létrehozása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	108	126
2014	99	121
2015	97	117
2016	92	117
2017	80	117

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek között évek óta magasabb tendenciát mutat a nők száma.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Sajnos községünkben fogyatékosok nappali ellátása nem működik. Ilyen jellegű intézmény a közeli városban található, ahová Köröstarcsáról is átjárnak fogyatékosok. Ilyen jellegű ellátás a mezőberényi Mécses Egyesület biztosít.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékos emberek foglalkoztatása nem jellemző településünkön. Nincsenek ilyen jellegű munkahelyek illetve foglalkoztatók. Régebben volt erre irányuló vállalkozás, de sajnos rövid ideig működött. Így a településről a közeli városba járnak át néhányan ilyen rehabilitációs munkahelyre. Szerencsére az elmúlt években több ilyen rehabilitációs munkahely is működött pl: Mezőberény, Körösladány

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkáltatók többségében nem szívese alkalmaznak fogyatékkel élőket, mert olyan védett környezetben, speciális igényeket kell teljesíteniük, amire nincsenek felkészülve. Sem a nyílt munkaerő-piacon, sem a támogatott foglalkoztatásban nem jellemző községünkben a fogyatékkal élők munkába állítása.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Működik községünkben Mozgáskorlátozottak Egyesülete, akik felvállalják az egészségügyi problémákkal küzdők érdekvédelmét, tájékoztatják tagságukat a lehetőségekről, segítenek a különböző ellátási formák megigénylésében. Szerveznek tagságuk részére különböző programokat, rendezvényeket tartanak.

Az Alapszolgáltatási központban működő Idősek klubja a fogyatékkal élők számára is biztosít napközbeni ellátást, felügyeletet, étkezést, programokat. De megszervezik a házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is nemcsak az idősek, hanem a fogyatékkal élők számára is.

A Mozgáskorlátozottak Egyesület, Idősek Klubja Védőnői Szolgálat is felvállalja időnként a különböző szűrővizsgálatok megszervezését. Tapasztalatok szerint az idősek és a fogyatékkal élők is igénybe veszik ezeket a lehetőségeket. Helyben orvosi szakellátás évente pár alaklommal érhető el, rendszerint a közeli városokba kell elutazniuk előre egyeztetett időpontokban azoknak, akik egészségük megtartása érdekében részt szeretnének venni szűrővizsgálatokban. Az utóbbi években bővült a helyben elérhető szolgáltatás lehetősége, ilyen szolgáltatás a szemészeti szűrővizsgálat, hallásvizsgálat, az ortopédiai vizsgálat, gyógycipő íratás, illetve a reumatológiai vizsgálat és az azt követő fizioterápiás kezelés, melyre a kezelő helyek autóbuszt biztosítva szállítják el a rászoruló személyeket. Ez évtől szintéh Helyben elérhető szolgáltatás a gyógytornász által a gyógytorna lehetősége.

Segíti az esélyegyenlőséget, hogy sikerül helybe hozni ezeket a lehetőségeket. Minden bizonnyal sikere lenne olyan kezdeményezéseknek is e réteg körében, melynek keretében egyszerre több kisebb, egyszerűbb szűrővizsgálatot elvégeznének szakemberek, rövid idő leforgása alatt. Ezeket a szűrővizsgálatokat ki lehetne egészíteni egy-egy egészségügyi tárgyú előadással is, ami növelné az idős, fogyatékkal élők egészségtudatosságát.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékossági támogatást a súlyosan fogyatékos személyek részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás, a Magyar államkincstár folyósítja. A támogatás célja, hogy jövedelemtől függetlenül anyagi segítséggel járuljon hozzá a fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok leküzdéséhez. Bár nem a fogyatékos személynek jár, de mindenképp az ő érdekeit szolgálja az ápolási díj, amit az a hozzátartozó vehet igénybe, aki fogyatékossággal élő hozzátartozóját gondozza. A súlyos mozgáskorlátozott személyeknek közlekedési kedvezmények is járnak. Ilyen a személygépkocsi szerzési támogatás, parkolási igazolvány. A különböző adókedvezmények, a lakások akadálymentesítéséhez való anyagi hozzájárulás szintén életminőségük javulását célozza.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen minden közintézmény akadálymentesített. Rámpákkal, mozgáskorlátozottak számára kialakított wc-vel rendelkeznek, jól megközelíthetőek mozgáskorlátozottak számára is.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatásokhoz, kulturális, sportprogramokhoz való hozzáférés megoldott. Sok mozgáskorlátozott vette igénybe azt az anyagi támogatást, amelynek segítségével saját otthonát tudta akadály mentesíteni. Ezen lehetőség igénylésében nagy segítséget nyújtott a Mozgáskorlátozottak Egyesülete.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyeken azonban koránt sem olyan jó a helyzet, mint a közintézményekben.

Részben épp az akadálymentesítettség hiánya miatt nem megoldott a fogyatékkal élők foglalkoztatása.

Közfoglalkoztatásba a fogyatékkal élők jellemzően nincsenek bevonva, bár volt már rá példa, hogy külön támogatással alkalmaztak mozgásában korlátozott személyt.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Helyben közösségi közlekedés nincs. Járdák, parkok nincsenek akadály mentesítve.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az önkormányzat 9 személyes kisbusza alkalmas mozgáskorlátozott személyek szállítására is, és ezzel a lehetőséggel élhetnek is a községben élő fogyatékkal élők.

Fogyatékkal élők számára bentlakásos otthon helyben nincs. Nappali ellátásuk az Idősek klubjában megoldott.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Foglalkoztatásban pozitív diszkrimináció nem tapasztalható. Az Önkormányzat anyagi támogatással azonban igyekszik segíteni a fogyatékkal élőket. Segélyekkel, kölcsönökkel hozzájárul az önellátásukhoz szükséges segédeszközök beszerzéséhez, otthonuk akadálymentesítéséhez.

Bár adattábla nem mutatja, tapasztalataink szerint súlyos probléma a komplex felülvizsgálatok elvégzését követően ellátás nélkül maradó emberek helyzete. Jó néhány embert érint községünkben, hogy sok évig

kapott rokkantsági nyugdíj, szociális járadék megvonása után, rossz egészségi állapotban ellátás nélkül maradnak. Gyakran párjuk jövedelme miatt nem jogosultak az aktív korúak ellátására. Ha nem sikerül munkát találniuk, és ez gyakran előfordul, hiszen nem egészséges, nem túl jó munkabírású emberekről van szó, akik a munkaerőpiac elvárásaitól is elszoktak már a sok év alatt, teljesen ellátás nélkül maradnak. Az ő elhelyezkedésük rehabilitációs munkahelyeken nagy kihívás, nehéz feladat, hiszen kevés ilyen van a környékünkön.

Igyekszünk kapcsolatot tartani a mezőberényi Mécses Egyesülettel, ahol folyik egészségkárosodott, fogyatékos emberek foglalkoztatása. Amennyiben lehetőség van rá, figyelmükbe, ellátásukba ajánlunk rehabilitációra javasolt, de a munkavilágába beilleszkedni nem tudó egészségkárosodott embereket.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei, szűrővizsgálatok elérésének nehézségei	Szűrővizsgálatok helybe hozása, egészségnap szervezése
Nincs lehetőség rehabilitációs munkavégzésre	Rehabilitációs munkahelyek közvetítése, kapcsolat felvétele a Mécses Egyesülettel
Nincs fogyatékosok nappali ellátása a településen	lehetőségek feltérképezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A békési Mentálhigiénés Egyesület együttműködési megállapodás alapján végez közösségi gondozást a településen, szenvedély-, és pszichés betegekkel foglalkoznak, kiegészítve ezzel a helyi családgondozók, egészségügyi szakemberek munkáját.

Településünkön a baptista, és a református egyház végez közösség építő tevékenységet. Rendszeres összejöveteleiken sok idős ember jelenik meg, akik ezáltal közösséget tudhatnak maguk mellett és ez csökkenti elszigeteltségüket. Rendszeresen szerveznek programokat gyerekek számára is, ahol sok hátrányos helyzetben élő fiatal talál 2. otthonra, ahol figyelnek rájuk, feladatokat kapnak, felnőtt és gyerek barátokat találnak.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A Humán Szolgáltató Központ a házi segítség nyújtásával járul hozzá a helybeli idős emberek ellátásához.

Jó a kapcsolat a mezőberényi Mécses Egyesülettel és a békési Szent Lázár Alapítvánnyal is.

A Mécses Egyesület önkéntes munkalehetőséget biztosít a községben élő munkanélküliek számára. Ill. közösségi ellátásba vont be köröstarcsai fogyatékkal élő és pszichésen beteg embereket, rehabilitációs munkalehetőséget is biztosítva számukra. Nagy szükség lenne további hasonló kezdeményezésekre.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A mezőberényi Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálattal társulási szerződés alapján megoldott az idős emberek jelzőrendszeres házi segítségnyújtása.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat a roma célcsoport számára próbál lehetőségei szerint esélyegyenlőséget teremteni. Programokkal, elsősorban gyerekeknek nyújtott természetbeni juttatásokkal (karácsonyi megvendégelés, csomagosztás), gyermek intézmények (óvoda, iskola) rendezvényeihez való hozzájárulással. Programokat szerveznek felnőttek részére is, ilyen az évente megrendezésre kerülő Cigánybál, amivel a közösség összetartozását erősítik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek közül többnek is kifejezetten célja a településen élő hátrányos helyzetű csoportok támogatása, esélyegyenlőségének növelése. A Nőklub, a Nyugdíjas Klub, a Lehetőséget a tehetségnek alapítvány, a Nagycsaládosok Egyesülete, a Vöröskereszt sikeresen hozzájárul tagjaik és az általuk felkarolt célcsoportok (nők, nyugdíjasok, hátrányos helyzetű gyerekek, családok) hátrányainak csökkentéséhez. A Nőklub, Nyugdíjas Klub programjaival, rendezvényeivel elsősorban a nők, nyugdíjasok elszigeteltségét csökkenti, ezzel életminőségüket javítja. Az Alapítvány anyagi támogatást juttat a tehetséges, de rossz anyagi körülmények között élő gyerekek számára. A nagycsaládos egyesület pedig rendezvényeivel, adományosztásaival kifejezetten a nehéz helyzetben élő személyeknek, családoknak ad lehetőséget közösségi programokon való részvételre, ill. juttat élelmiszert, használt ruhát, stb.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi terv készítése kapcsán megkerestük azokat a szervezeteket, intézményeket melyek bevonhatóak voltak a helyzetelemzés, a tervezés megvalósítás munkálataiba: az Önkormányzatot, iskola, óvoda munkatársait, nemzetiségi önkormányzatot, művelődési házat, védőnőt, néhány civil szervezet vezetőjét. Személyes egyéni beszélgetések, email-, telefonkapcsolat segítette a közös munkát. Jelzőrendszeri értekezletet követően szakítottunk időt az együttgondolkodásra, tapasztalatok, vélemények összegzésére.

Ugyanezek az eszközök fognak rendelkezésünkre állni a végrehajtás kapcsán is a tapasztalatok, észrevételek megbeszélésekor.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi terv végrehajtása során tett észrevételek, visszajelzésekre szolgáló eszközök hasonlóak lesznek a helyzetelemzés során használt eszközökhöz.

A személyes találkozás, telefonos, e-mailes kapcsolattartás folyamatosan történik a megvalósítás során a helyi szervezetekkel, egyesületekkel, intézményekkel.

Valamint ezen felül lehetőség lesz írásbeli visszajelzésre is, amely egyik szerves része lesz a HEP fórum működésének is.

A jelzőrendszeri értekezletek során szintén lehetősége lesz, az együttműködésben részt vevő intézményeknek a visszacsatolásban mely a helyi esélyegyenlőségi program megvalósítását véleményezi.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	szakképzettség nélkül nehezebb elhelyezkedni, 55 év felett a foglakoztatás kevesebb, aktív korúak ellátásához szükséges 30 munkanap megszerzése esetenként nehéz	munkahelyek közvetítés, képzések közvetítése, helyben szervezése, önkéntes munkavégzés biztosítása
Gyermekek	veszélyeztetettség és védelembe vétel gyermeklétszámhoz képest több, anyagi helyzet miatt nyári programokon való részvétel nehezebb,	ingyenes nyári táborok szervezése, ingyenes sportnap szervezése,
Idősek	idősek száma nő, nappali ellátás férőhely ugyanannyi, informatikai jártasság kevés, bűncselekményeknél veszélyeztetett réteg, szociális otthon hiánya	lehetőség szerint szociális alapszolgáltatás létszám növelése, szabadidős tevékenység ere való eljutás segítése, informatikai képzés szervezése, szociális otthon létrehozása
Nők	képzettség nélkül nehéz elhelyezkedés, gyermekelhelyezés fenntartása fontos, kevés munkalehetőség, sportolási lehetőség fejlesztése	képzések szervezése, közvetítése, munkahelyek közvetítése, bölcsődei létszám fenntartása, konditerem létrehozása
Fogyatékkal élők	rehabilitációs munkahely nincs a településen, nincs fogyatékosok nappali ellátása a településen, szakellátáshoz való hozzáférés nehézsége	rehabilitációs munkahelyek közvetítése, fogyatékosok nappali ellátásának szervezésének lehetőségeinek felmérése, szakrendelések helybe hozatala

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Képzések és munkahelyek közvetítése, önkéntes munkalehetőség biztosítása	Művelődési Ház, Önkormányzat, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Gyermekek	Ingyenes szabadidős tevékenységek biztosítása	Művelődési Ház, Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat, Nagycsaládosok Egyesülete
Idősek	Szabadidős programokra való eljutás segítése, informatikai jártasság fejlesztése	Alapszolgáltatási Központ, Családsegítő Szolgálat, Rendőrség, Művelődési Ház, Nyugdíjas Klub
Nők	képzések és munkahelyek közvetítése, óvodai, bölcsődei férőhelyek biztosítása	Művelődési Ház, Önkormányzat, Óvod és Bölcsőde
Fogyatékkal élők	rehabilitációs munkahelyek közvetítése, szakrendelés hozzáférésének segítése	Alapszolgáltatási Központ, Mozgáskorlátozottak egyesülete

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák magasabb foglalkoztatásának elérése, csökkentse az élethelyzetből adódó hátrányokat.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők emberi élethez méltó életkörülmények között élhessenek.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos, egészséges fejlődésének segítését, képességeik kibontakoztatását szociális helyzettől függetlenül.
Folyamatosan odafigyelünk az idősek megbecsülésére, életkörülményeik, életminőségének fenntartására, javítására.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők „védettségének" megvalósulását, teljes körű esélyegyenlőségét a foglalkoztatáson belül.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférésének biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Képzések szervezése, közvetítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség nélkül nehezebb elhelyezkedés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél, a képzés megszerzését követően a könnyebb elhelyezkedés. Rövid távú cél az igények felmérése. Középtávú cél a képzési lehetőségek a közvetítése, minél több munkanélküli bevonása. Hosszú távú cél a munkanélküliek számának csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. igények felmérése, képzés felkutatás 2. képzés közvetítése, igény esetén szervezése 3. lehetőség szerint képzés lebonyolítása helyben, eljutás segítése
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Művelődési Ház és Könyvtár Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Felnőttképző Intézmény,
Határidő (k) pontokba szedve	1. 2019.12.31. 2. 2020.06.30. 3. 2021.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Igény felmérése, tájékoztató előadás Szerződés kötése a résztvevők és a szervezők között Végzettek nyomon követése, hogy milyen arányban tudtak elhelyezkedni a képzés elvégzése után
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázati tényező a lemorzsolódás a képzés során. Nem indul megfelelő képzés. Ennek csökkentésére szolgáló eszköz a tanácsadás, segítő beszélgetés
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrás – pályázat általi lebonyolítása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**55 év feletti munkavállalók segítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magasabb a munkanélküliek aránya 55 év felett.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Munkanélküliek számának csökkentése. Rövid távú cél: Munkaügyi Központ álláslehetőségeinek figyelemmel kísérése, középtávú cél: munkanélküliek minél szélesebb körű tájékoztatása, hosszú távú cél legalább egy fő elhelyezkedésének segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. kapcsolat felvétele a munkaügy központtal 2. megfelelő munkahely esetén a munkanélküliek tájékoztatása 3. elhelyezkedésben való segítségnyújtás
Résztvevők és felelős	Családsegítő
Partnerek	Művelődési Ház és Könyvtár, Önkormányzat, Munkaügyi Központ
Határidő (k) pontokba szedve	1, 2019.08.31 2, 2019.12.31. 3, 2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Kapcsolatfelvételt követő információáramlás, szórólapok stb. Tájékoztatás munkalehetőségekről Elhelyezkedés igazolása munkaszerződéssel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kitartás hiánya, munkahely hiánya, erkölcsi támogatás, segítő beszélgetés
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, munkahelyek fegyelemmel kísérésére, illetve erkölcsi támogatás

Az intézkedési területek részletes kifejtés

Intézkedés címe:	**Önkéntes munka szervezésének szorgalmazása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs lehetőség mindenki számára közfoglalkoztatás keretein belül az aktív korúak ellátásához szükséges 30 nap megszerzésére
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél, hogy a munkanélküliek ne essenek el ettől az ellátástól, ami a megélhetésüket biztosítja az alacsony foglalkoztatás miatt. Cél az aktív korú munkanélküliek tájékoztatása, önkéntes munkavégzésre alkalmas intézmények keresése, az önkéntes munkavállalás szorgalmazása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. aktív korúak ellátásában részesülők tájékoztatása az önkéntes munka lehetőségéről 2. Intézmények felkutatása, kapcsolatfelvétel 3. munkanélküliek becstolás az önkéntes munkába
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Önkormányzati Intézmények: Művelődési Ház és Könyvtár, Óvoda, Alapszolgáltatási Központ
Határidő (k) pontokba szedve	1, 2019. december 31. 2, 2019. december 31 3, 2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1, Tájékoztatás sikeressége 2, Hányan vettek részt az önkéntes munkába a 30 nap megszerzésére, igazolás önkéntes munkáról
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Lemorzsolódás, tanácsadás.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás,

Az intézkedési területek részletes kifejtés

Intézkedés címe:	**Szünidei programok hátrányos helyzetű gyermekeknek**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nő a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél, hogy az anyagi problémákkal küzdő családok gyermekeinek részére is legyen szünidei elfoglaltság. Minél több gyermek bevonása a hasznos időtöltésbe.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Gyermekek felkutatása, 2. minél több gyermek bevonása, gyermekek tájékoztatása, meghirdetése a tábornak 3. programok lebonyolítása, hasznos időtöltés biztosítása, hetente egyszer egy hónapon keresztül a nyári szünidőben
Résztvevők és felelős	családsegítő
Partnerek	Művelődési Ház és Könyvtár, Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, Roma nemzetiségi Önkormányzat
Határidő (k) pontokba szedve	1, 2019. május 30. 2, 2019. június 30. 3, 2019. augusztus 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességet abból lehet mérni, hogy a résztvevők közül hányan térnek vissza újból, illetve bővül-e a résztvevők köre. Szakmai beszámoló.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A gyermekek nem jönnek el ezekre a programokra, illetve lemorzsolódnak. Ennek elkerülése érdekében figyelemfelkeltőnek kell lennie a meghirdetésnek és a programnak érdekesnek kell lennie a gyermekek számára
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 2 fő önkéntes bevonása, technikai feltételek pl. anyagszükséglet kreatív foglalkozáshoz, anyagi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Sportnap, egészségnap hátrányos helyzetű gyermekek részére**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehéz anyagi helyzetű gyermekes családok száma jelentős
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövid távú cél minél több gyermek bevonása, középtávú cél hasznos szabadidős tevékenység szokásként való kialakítása, hosszú távú cél: a hátrányos helyzetű gyermekek részére szabadidős-, sportesemények szervezése a szabadidő hasznos eltöltése érdekében.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Gyermekek felkutatása, 2. sportnap szervezése. 3. Egy napos vetélkedő lebonyolítása
Résztvevők és felelős	családsegítő
Partnerek	Önkéntesek bevonása, Nagycsaládosok Egyesülete
Határidő (k) pontokba szedve	1, 2019 december 31. 2, 2020. június 30. 3, 2020. augusztus 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességet abból lehet mérni, hogy a hátrányos gyermekek közül hányan vettek részt ezen a sportnapon. Sportnap szakmai beszámolója.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem jönnek el a gyermekek, kevés lesz a részvételi arány, ennek csökkentése érdekében figyelemfelkeltőnek kell lennie a meghirdetésnek
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, sportnap lebonyolításához szükséges személyi feltételek, anyagi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Kirándulás hátrányos helyzetű gyermekek részére**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehéz anyagi helyzet miatt nem jutnak el kirándulásokra a gyerekek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél a hátrányos helyzetből fakadó szolgáltatásokhoz, lehetőségekhez való egyenlő esélyű hozzáférés biztosított legyen. Középtávú cél 5 hátrányos helyzetű gyermek eljusson olyan helyre, amelyre a családjuk önerejéből nem lehetséges.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	kirándulás szervezése belföldön, a nyári szünidőben
Résztvevők és felelős	Nagycsaládos Egyesület vezetője
Partnerek	Lehetőséget a Tehetségnek Alapítvány, Gyermekjóléti szolgálat, Arany Gusztáv Általános Iskola
Határidő (k) pontokba szedve	2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Új élménnyel gazdagodjanak ezek a gyermekek, olyan ismereteket szerezzenek, amelyek későbbiekben a hasznukra válik. Szakmai beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz anyagi forrás a kiránduláshoz, ennek érdekében az Alapítvány támogatná ezeket a gyermekeket az útiköltséggel
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, az egyesület szervezésében a gyerekek mellé felnőtt felügyelet, pályázati úton pénzügyi erőforrások

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Képzések közvetítése, szervezése nők számára**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Képzettség nélkül nehezebb az elhelyezkedés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Cél, a munkanélküli nők számának csökkentése. Rövid távú cél a munkalehetőségek figyelemmel kísérése, középtávú cél a közvetítése a nők részére, a hosszú távú cél pedig 2 fő kisgyermekek anya munkavállalásának segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. kapcsolatfelvétele a munkaügyi központtal 2. tájékoztatás a munkanélküli nők körében 3. munkába állás segítése
Résztvevők és felelős	Családsegítő
Partnerek	Művelődési Ház és Könyvtár, Munkaügyi Központ
Határidő (k) pontokba szedve	1, 2019. december 31. 2, 2020. december 31. 3, 2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tájékoztató nap Munkaszerződés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő a képzés a nők számára
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, technikai feltétel, szórólapok osztása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Munkahelyek közvetítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nőtt a nők foglalkoztatása, ennek fenntartása. Közfoglalkoztatásból való kikerülés nehézségei
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nők számára munkahelyek felkutatása, közvetítése, elhelyezkedés segítése, támogatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1, munkahelyek felkutatása 2, népszerűsítése a munkanélküli nők körében pl egyéni tájékoztatás formájában. 3, foglalkoztatáshoz való hozzásegítés, elhelyezkedés segítése 3 fő közfoglalkoztatott munkába állásának segítése
Résztvevők és felelős	Családsegítő
Partnerek	Művelődési Ház és Könyvtár, Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2019. 12.31. 2020.12.31. 2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	álláshelyek közvetítése szórólap formában, tájékoztató előadás, jelenléti ív, munkaszerződés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Motiválatlanság a munkanélküli nők részéről. Motiváció növelése, mentális támogatás, tanácsadás
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás közvetítő szakember 2 fő, technikai erőforrás internet hozzáférés

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Kisgyermekes nők munkába állásának segítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nők munkába állását segíti a helyi bölcsődei elhelyezés, ennek hiányában nehéz lenne a munka vállalás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Bölcsőde férőhelyszám fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fenntartáshoz szükséges feltételek biztosítása
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Napközi otthonos óvoda és bölcsőde
Határidő(k) pontokba szedve	2023. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	elhelyezkedést segítette a gyermek elhelyezése, munkaszerződés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés férőhelyszám esetén nem tud elhelyezkedni
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Sportolási lehetőség biztosítása**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a sportolási lehetőség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Sportfoglalkozás szervezése, konditerem létesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. lehetőségek felkutatása 2. pályázatok figyelemmel kísérése
Résztvevők és felelős	Művelődési ház intézményvezetője
Partnerek	Nagycsaládosok Egyesülete, KHB
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. december 31. 2. 2023. 08.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	felmérés dokumentálása, szakmai beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	részvételi arány kevés lesz, anyagi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrás, pályázati forrás, humán erőforrás, 2 fő

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Idősek nappali ellátásának férőhely bővítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek száma nő, férőhelyszám kevés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális alapszolgáltatás fejlesztési lehetőségeinek feltárása, középtávú cél a lehetőségek szerint létszám bővítése, hosszú távú cél a bővített létszám fenntartása, feltöltése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Fejlesztési lehetőség feltárása 2. Létszámbővítés lehetőség szerint 3. Bővített létszám feltöltése
Résztvevők és felelős	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1, 2019.december 31. 2, 2020. július 31. 3, 2021. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem mutatkozik igény, nehezen bevonhatók, kimozdíthatók otthonukból az idős emberek. Ennek érdekében tájékoztatás, figyelem felkeltés
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 2 fő, anyagi erőforrás pályázat útján

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**„Kattanj rá nagyi! "**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés idősnek van informatikai ismerete
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Számítógép kezelés és internethasználat megismerése, figyelemfelkeltés az idősek körében. Középtávú cél minél több idős ember bevonása, hosszú távú cél jártasság szerzése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés, tájékozódás 2. „ Kattanj rá nagyi" klub szervezése, tagok toborzása, 3. havi két alkalommal a klub elindítása
Résztvevők és felelős	Művelődési Ház és Könyvtár intézményvezetője
Partnerek	Alapszolgáltatási Központ Idősek Klubja, önkéntesek bevonása
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019.12.31. 2. 2020.06.30. 3. 2020.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A részt vevők száma, lemorzsolódás mértéke mutatja meg az eredményességet. Klub folyamatos igény szerinti működtetése. Szakmai beszámoló.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Motiváció hiánya, technikai feltételek hiánya. Technikai feltételek biztosítása a Művelődési Házban. Figyelemfelkeltő meghirdetése a klubnak.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 1 fő szakember (önkéntes), technikai feltétel számítógép és internethasználat.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Szabadidős programokon való részvétel**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek nehezen tudnak eljutni egyes rendezvényekre, szabadidős programokra
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1. Rövid távú cél: helyi programok felkutatása, idősek tájékoztatása 2. Középtávú cél: eljutás megszervezése 3. hosszú távú cél: idősek eljuttatása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Helyi programok felkutatása 2. Idősek tájékoztatása, eljutás megszervezése, 3. Idősek eljuttatása a különböző programokra
Résztvevők és felelős	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője
Partnerek	Nyugdíjas Klub, Mozgáskorlátozottak Egyesülete
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. május 31. 2. 2020.12.31. 3. 2021.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. tájékoztató anyag gyűjtése 2. Szakmai beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés érdeklődő, ennek érdekében a program minél hatékonyabb, színesebb, érdekesebb meghirdetése
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 1 fő sofőr, Technikai eszközök szállítóeszköz biztosítása, anyagi erőforrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Idősek védelme**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idős korosztály veszélyeztetett a bűncselekmények elkövetésében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1. Idősek széles körű tájékoztatása 2. Tájékoztató előadás szervezése 3. csökkenjen a bűncselekmény az idősek körében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Idősek felkeresése, tájékoztatása 2. előadásra való eljutás segítése
Résztvevők és felelős	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője
Partnerek	Nyugdíjas Klub, Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. december 31. 2. 2020.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Előadások alkalmával jelenléti ív vezetése, tájékoztató anyag gyűjtése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kevés érdeklődő, ennek érdekében a program minél hatékonyabb, színesebb, érdekesebb meghirdetése
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 1 fő rendőrség képviseletében, Technikai eszközök szállítóeszköz biztosítása, projektor stb. anyagi forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Idősek bentlakásos otthonának létesítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek száma nő, évek óta jelentkező igény
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális otthon létesítésének lehetőségeinek feltárása, pályázatok keresése, pályázat megírása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Létesítés lehetőségeinek feltárása 2. Pályázatok figyelemmel kísérése 3. szociális otthon létesítése
Résztvevők és felelős	Idősek Otthonáért Alapítvány vezetője
Partnerek	Polgármester, Alapszolgáltatási Központ Intézményvezetője, nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	1, 2020. december 31. 2, 2021. 12.31. 3, 2023. augusztus 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz ilyen jellegű pályázat
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 2 fő, anyagi erőforrás, pályázati lehetőség,

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs lehetőség van rehabilitációs munkahelyen történő foglalkoztatásra
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél 1 fő közösségi gondozásba vétele az Egyesületnél, középtávú cél a munkaviszony létrejötte, hosszú távú cél a munkavégzés megvalósulása, 1 fő elhelyezkedésének segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a M. E. -el, igény felmérése, 2. megfelelő személy kiválasztása, közvetítése, alkalmassá tétele bejárásra, munkavégzésre, 3. Foglalkoztatás elkezdése
Résztvevők és felelős	Családsegítő
Partnerek	Mécses Egyesület, Munkaügyi Központ, Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. december 31. 2. 2020. december 31. 3. 2021. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. Kapcsolat létrejöttének dokumentálása 2. Igényfelmérés és tájékoztatás fogyatékkal élők részére 3. Munkaszerződés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz érdeklődő a lehetőségre. Nem lesz lehetőség új munkaerő alkalmazására az egyesületnél. Ennek elkerülése érdekében széleskörű felmérés, lehetséges résztvevők motiválása.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás segítő szakemberek bevonása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a településen szakrendelés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szakrendelés helybe hozatalának, ennek lehetőségeinek felkutatása, lehetőségek kihasználása, szakrendelések helybe hozása, szakrendelésre való eljutás segítése, széleskörű tájékoztatás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolat felvétele a szolgáltatókkal 2. Szakrendelésnek hely biztosítása 3. Tájékoztatás, propagálás 4. eljutás segítése
Résztvevők és felelős	Családsegítő
Partnerek	.Alapszolgáltatási Központ, Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Művelődési ház és könyvtár
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2019. június 30. 2. 2019. december 31. 3. 2022.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Helyzetelemzés, tájékoztató szóró lapok, szakmai beszámoló
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem működnek együtt a megkeresett szakrendelések, nem veszik igénybe a szolgáltatást
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 2fő szervezéshez, Pénzügyi erőforrás: felszerelés biztosítása, tárgyi feltétel hely biztosítása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Fogyatékosok nappali ellátásának létesítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a településen fogyatékosok nappali ellátása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális alapszolgáltatás fejlesztési lehetőségeinek feltárása, középtávú cél a lehetőségek szerint ellátás megszervezése, hosszú távú cél a létszám fenntartása, feltöltése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	4. Fejlesztési lehetőségek átvizsgálása, igény felmérése 5. Ellátás megvalósítása, engedélyeztetés 6. Ellátottak felvétele, létszám feltöltése
Résztvevők és felelős	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1, 2019.december 31. 2, 2020. december 31. 3, 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai beszámoló, engedélyezetés dokumentálása,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem mutatkozik igény, nehezen bevonhatók, kimozdíthatók otthonukból a fogyatékos emberek. Ennek érdekében tájékoztatás, figyelem felkeltés, bevonódás segítése
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás 2 fő, anyagi erőforrás pályázat útján, tárgyi feltételek biztosítása, épület adottságok stb.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Képzések szervezése, közvetítése	alacsony iskolai végzettséggel nehezebb elhelyezkedés	Szakképzettség megszerzése után könnyebb elhelyezkedés	Önkormányzat gazdasági programja	Helyi lehetőségnek megfelelő képzések szervezése	polgármester	2021.12.31.	Képzésről szerződés, szórólapok	Pénzügyi forrás-pályázati úton történő lebonyolítása	Sikeres elhelyezkedés megvalósulása
2	55 év feletti munkavállalók segítése	Magasabb a munkanélküliek aránya 55 év felett	Munkanélküliek számának csökkentése	Önkormányzat gazdasági programja	Kapcsolat felvétele munkaügyi központtal, munkanélküliek tájékoztatása, elhelyezkedésben való segítése	családsegítő	2020. december 31.	szórólapok, munkaszerződés	Humán erőforrás, munkahely közvetítése	Munkanélküliek számának csökkenése esetén ennek megtartása
3	Önkéntes munka szervezése	Nincs mindenki számára közfoglalkoztatáson belül a 30 munkanap megszerzésére, az aktív korúak ellátásához	Az aktív korú munkanélküliek ne essenek el ettől az ellátásától, ami megélhetésüket biztosítja	Önkormányzat Gazdasági Programja	Munkanélküliek tájékoztatása az önkéntes munkavégzésről, intézmények felkutatása	polgármester	2021.december 31.	Igazolás önkéntes munka elvégzéséről	Humán erőforrás	ellátás megtartása
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Szünidei programok hátrányos helyzetű gyermekeknek	Nő a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma	Az anyagi problémákkal küzdő családok gyermekeinek is legyen része szünidei programokban	Az önkormányzat valamennyi gazdasági programjával összhangban van	Ingyenes szünidei programok szervezése	családsegítő	2019.08.31.	szakmai beszámoló	Humán erőforrás és technikai erőforrás, anyagi erőforrás	A résztvevők számának bővítése, széles körű megismertetése

2	Sportnap, egészségnap hátrányos helyzetű gyermekeknek	Jelentős a nehéz anyagi helyzetű családok száma	Szabadidő hasznos eltöltése	Általános iskola esélyegyenlőség i programja	,Sportnap szervezése, program lebonyolítása	családsegítő	2020.08.31.	Szakmai beszámoló	Humán és technikai erőforrás	A résztvevők számának bővítése, széles körű megismertetés
3	Kirándultatás hátrányos helyzetű gyermekek részére	Anyagi nehézségek miatt kirándulásra nincs lehetőség	A hátrányos helyzetből fakadó, szolgáltatásokho z, lehetőségekhez való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása	Általános iskola esélyegyenlőség i programja	Széchenyi 2020	Nagycsaládosok Egyesületének vezetője	2020.12.31.	Szakmai beszámoló	Pénzügyi erőforrás, Humán erőforrás	Lehetőség szerint évente megszervezésre kerüljön a kirándulás
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Képzések közvetítése, szervezése nők számára	Szakképzettség nélkül nehezebb elhelyezkedés	Munkanélküli nők számának csökkentése	Európa 2020	Kapcsolatfelvéte le a munkaügyi központtal, tájékoztatás, munkába állás segítése	Családsegítő	2021.12.31.	tájékoztató nap, munkaszerződés	Humán erőforrás, technikai erőforrás	Folyamatos közvetítéssel elhelyezkedés növelése
2	Munkahelyek közvetítése		A nők foglalkoztatotts ágának növelése	Európa 2020	Munkahely felkutatása, tájékoztatás, közvetítés, elhelyezkedés segítése	családsegítő	2021.12.31.	Képzésen való részvétel igazolása, szórólapok	Humán erőforrás és technikai erőforrás	Folyamatos munkalehetőség ek közvetítése
3.	Kisgyermekes nők munkába állásának segítése	bölcsődei férőhelyek fenntartása	férőhelyszám fenntartása, ezzel a nők elhelyezkedésén ek segítése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumáv al összhangban van	fenntartáshoz szükséges feltételek biztosítása	polgármester	2023.08.31.	munkaszerződés	anyagi erőforrás	folyamatos férőhely biztosítás
4.	Sportolási lehetőség biztosítása	Nők számára kevés a sportolási lehetőség	sportfoglalkozás szervezése, belső konditerem kialakítása	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumáv al összhangban	lehetőségek felkutatása, pályázatfigyelés	Művelődési Ház és Könyvtár intézményvezetője	2023.08.31.	szakmai beszámoló	anyagi erőforrás, pályázati lehetőségek, humán erőforrás 2 fő	működtetés folyamatos biztosítása

				van						
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek nappali ellátásának férőhely bővítése	Folyamatosan nő az idős korosztály száma, létszám bővítés	Szolgáltatásokhoz valóhozzáférés biztosítása	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban van	fejlesztési lehetőségek felkutatása, lehetőség szerint létszám bővítése	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője	2021.12.31.	Szakmai beszámoló	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	Folyamatos működés biztosítása, férőhelyszám feltöltése
2	„Kattanj rá nagyi"	Kevés idős embernek van informatikai jártassága	Új kapcsolatok, információk szerzése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban van	Informatikai képzés szervezése	Művelődési Ház és Könyvtár intézményvezetője	2020.12.31.	Szakmai beszámoló	Humán és technikai erőforrások, anyagi erőforrás	Folyamatos klub működtetés, új információk közvetítése
3.	Szabadidős programokon való részvétel	nehezen tudnak eljutni az idősek szabadidős programokra	szabadidő hasznos eltöltése, új információk szerzése	Széchenyi 2020	tájékoztatás a programokról, eljutás segítése	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője	2021.12.31.	szakmai beszámoló	humán erőforrás, technikai eszközök, anyagi erőforrás	szállítóeszköz biztosítása
4.	Idősek védelme	veszélyeztetett korosztály	csökkenjen az idősek sérelmére elkövetett bűncselekmények száma	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban van	előadás szervezése, eljutás segítése, széleskörű tájékoztatás, hirdetés	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője	2020.12.31.	jelenléti ív, tájékoztató anyag	humán erőforrás, technikai feltételek	lehetőség szerint megszervezése évente
5.	Idősek bentlakásos otthonának létesítése	nincs bentlakásos otthon az idősek számára	szociális otthon létesítése a településen	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban van	lehetőségek feltárása, pályázatok figyelemmel kísérése, szociális otthon létesítése	Idősek Otthonáért Alapítvány vezetője	2023.08.31.	szakmai beszámoló	anyagi erőforrás, pályázati lehetőség, humán erőforrás	szociális otthon fenntartása, férőhelyszám feltöltése
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítése	Kevés a rehabilitációs munkahely	Fogyatékkal élők, csökkent munkaképességűek	Európai Fogyatékos ügyi stratégia 2020	kapcsolatfelvétel rehabilitációs munkahelyekkel	Családsegítő	2021.06.30.	munkaszerződés, szakmai beszámoló	Humán erőforrás,	Megszerzett munkalehetőség megtartása

			munkahelyen való elhelyezkedése							
2	Szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése	szakrendelésekre való eljutás nehézsége	szakrendelés, szolgáltatás helybe hozatala	Európai Fogyatékos ügyi Stratégia	szakrendelések településen való biztosítása, helybe hozatala	családsegítő	2022.12.31.	szórólapok, szakmai beszámoló	Humán erőforrás, pénzügyi erőforrás	Folyamatos szakrendelés biztosítás
3	Fogyatékosok nappali ellátásának létesítése	nincs ilyen szolgáltatás a településen, szociális alapszolgáltatás fejlesztése	szabadidő hasznos eltöltése, szociális alapszolgáltatás fejlesztése	Európai Fogyatékos Ügyi stratégia 2020	Igény felmérés, lehetőségek feltárása, engedélyeztetés, működtetés biztosítása	Alapszolgáltatási Központ intézményvezetője	2023. december 31.	szakmai beszámoló, engedélyezés dokumentálása	humán erőforrás, anyagi erőforrás	megvalósult szolgáltatás fenntartása, férőhelyszám feltöltése

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

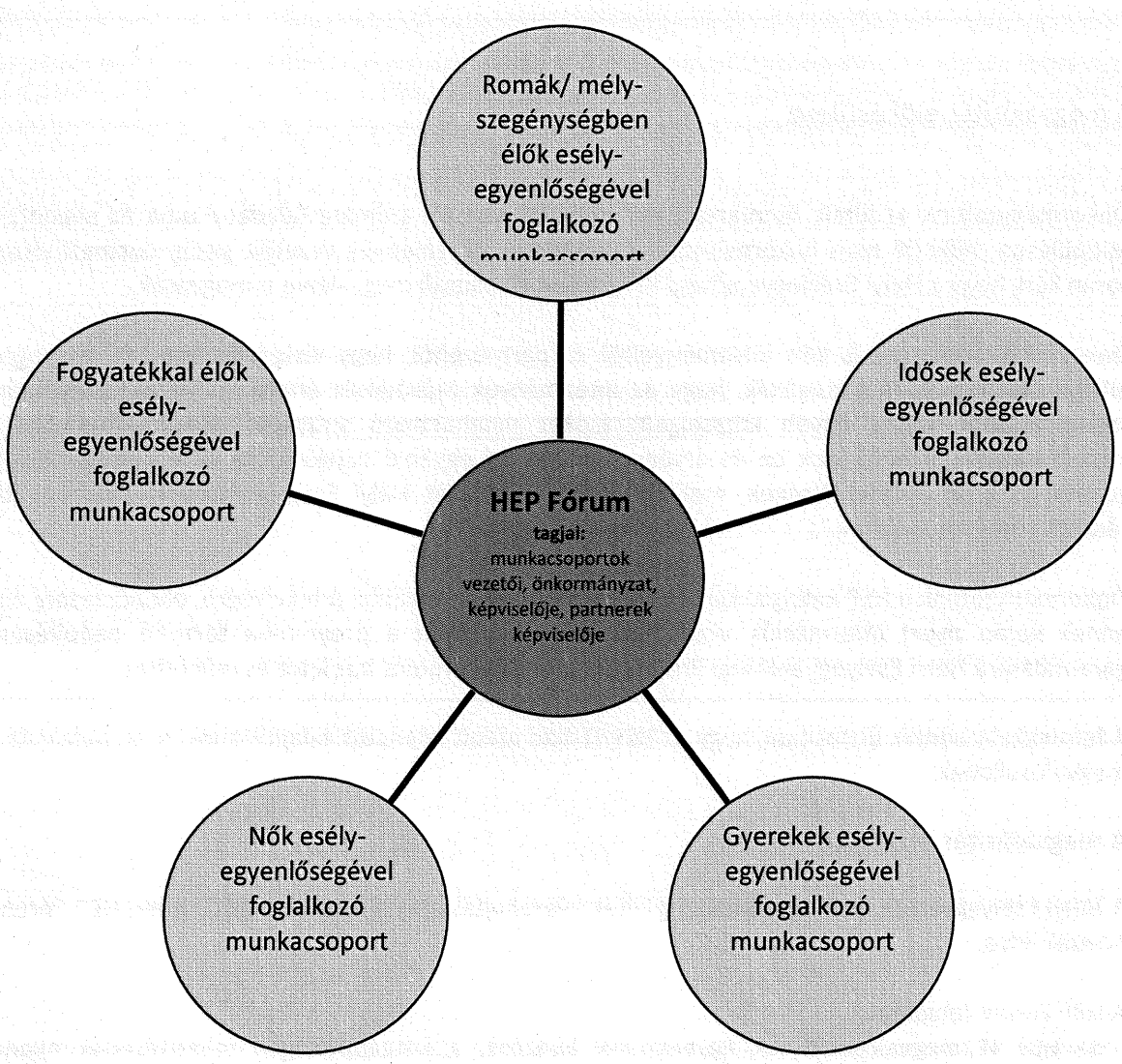

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az Alapszolgáltatási Központ Intézményvezetője felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős (ök.) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Köröstarcsa Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Köröstarcsa Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 219/2018.(XII.06.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum 2018 DEC 06.

Köröstarcsa Község Önkormányzata 2.

Aláírás

A Köröstarcsa Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2018 DEC 06.

Partner aláírás

Dátum 2018 DEC 06.

Partner aláírás

Dátum 2018 DEC 06.

Partner aláírás